

GOSPODARKA MATERIAŁOWA

PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA GOSPODARCZEGO
DEPARTAMENT BILANSÓW TOWAROWYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

SPIS RZECZY:	Str.		Str.
1. Komisja Opiniodawcza Gospodarki Materiałowej	117	13. Okólnik Przewod. P. K. P. G. z dn. 11 maja 1949 r.	137
2. Wacław Bugajski — Plan zaopatrzenia i terminy składania zamówień	118	14. Pismo Dep. Bilansów Tow. Artykułów Przemysłowych w sprawie zmiany rozdzielnictwa i gospodarki łożyskami tocznymi	137
3. Juliusz Goliński — Odbiór dostaw materiałowych	122	15. P. K. P. G. — Pismo okólnie Nr 01	138
4. Inż. J. Borowski — Planowanie zaopatrzenia inw.	124	16. P. K. P. G. — Pismo okólnie Nr 2	138
5. Mgr T. Fendler — Zapotrzebowania pozaplanowe	126	17. Komunikat C. H. M. B. dotyczący usprawnienia zamówień na artykuły budowlane	138
6. Eugeniusz Dreger — Zaopatrzenie a oszczędność	127	18. Komunikat C. H. P. Chem. dotyczący nowej prod.	139
7. Arnold Kawczyński — Przedmioty nietrwale	128	19. Komunikat „Pagedu” dot. reglam. oklein i obłogów	139
8. Pytania i odpowiedzi na temat instrukcji w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia na rok 1950	129	20. Źródła pokrycia artykułów niemiasowych	139
9. Instrukcja w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1950	131	21. Wykaz składów terenowych C.H.Ż. i S.	140
10. Zarządzenie Przewodniczącego P. K. P. G.	134	22. Tabela wagi pasów płaskich	140
11. Instrukcja w sprawie sporządzenia załącznika do planu zaopatrzenia, obejmującego specyfikację łożysk tocznych i części	135	23. Do P. T. Abonentów i Czytelników	140
12. Biuro Łożysk Tocznych „Polimex” — Komunikat	137	24. Tabela wagi transporterów	141
		25. Biuletyn Wydziału Uptywniania Urządzeń i Remontów Przemysłowych	141

Komisja Opiniodawcza Gospodarki Materiałowej Przemysłu

(Dalsze rozszerzenie zakresu prac)

Decyzją Przewodniczącego Komisji Opiniodawczej Gospodarki Materiałowej Przemysłu z dnia 21 kwietnia 1949 r. powołana została Podkomisja VI. Dokument erekcyjny w następujący sposób określa zadania tego organu:

- 1) przeprowadzenie rewizji obowiązujących obecnie warunków odbioru technicznego i podanie możliwości ich złagodzenia: przez zastosowanie w produkowanych częściach maszyn metali niedeficytowych, przez używanie do produkcji chemikali o mniejszym procencie czystości, drzewa niższych klas itp.,
 - 2) wskazanie możliwości zmniejszenia importu drogą stosowania zamienników produkcji krajowej,
 - 3) przeprowadzenie rewizji stosowanych norm zużycia, wskazanie konieczności i możliwości ich obniżenia oraz stosowania jako przeciętnych średnich norm progresywnych zamiast norm ustalonych na poziomie średniej arytmetycznej.
- Podkomisja VI, stosując metody działania przyjęte w innych podkomisjach K.O.G.M.P., stworzyła w pierwszym etapie swej pracy następujące zespoły robocze, powierzając im do rozpracowania konkretne zadania przy udziale fachowców i rzeczoznawców.

Zespół A.

Rola tego zespołu polega na zbadaniu możliwości osiągnięcia oszczędności w gospodarce narodowej przez stosowanie mniej deficytowych metali kolorowych oraz przez stosowanie stopów zastępczych zamiast stopów wysokoprocenowych. Specjalny nacisk należy tu położyć na rozpoznaniu aluminium i mas plastycznych.

Zadania stojące przed tym Zespołem A, można z gruba podzielić na 3 rodzaje:

- 1) wprowadzenie w życie zasad i metod już naukowo i praktycznie rozpracowanych i wypróbowanych,

- 2) przygotowanie odbiorców do stosowania tych zasad i metod oszczędnościowych,
- 3) rozpracowanie problemów wymagających jeszcze badań naukowo-laboratoryjnych.

Konkretnym efektem pracy tej grupy jest opracowanie wniosków, zmierzających do generalnego zakazu używania stopów o wysokim procencie cyny. Wnioski te znalazły już swój wyraz w zaleceniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr TE/ML/102/2 z dnia 17 maja 1949 r. w sprawie stopów babbitowych.

Kolejno prace Zespołu A pójdą w kierunku znalezienia właściwej proporcji między stosowaniem stopów miedziowych, cynkowych i aluminium z wyraźną tendencją zmniejszenia do minimum używania stopów miedziowych i zastąpienia ich stopami cynkowymi i aluminium.

Pokrewnym zagadnieniem są możliwości i metoda zastosowania w przemyśle konserwowym puszek aluminiowych i lakierowanych, a to celem zmniejszenia deficytu cyny używanej do produkcji blachy białej (angielskiej).

Zespół B. zobowiązany został do rozpracowania problemu osiągnięcia oszczędności w zużyciu barwników poprzez zmianę norm technicznych (pełniejsze wykorzystanie kąpeli, mniej intensywne barwienie) oraz rewizję stosowanych obecnie warunków odbioru technicznego (obniżenie).

Zespołowi C powierzono analizę zagadnienia gospodarowania pomocniczymi środkami chemicznymi ze szczególnym uwzględnieniem tlenków metali kolorowych (emaliowanie), olejków eterycznych, leków, a także fenolu i krezolu.

Prace tego zespołu winny iść przede wszystkim w kierunku przyśpieszenia produkcji krajowej chemikali pomocniczych, ustalenia norm zużycia tych surowców oraz sposobów zastępowania innymi mniej deficytowymi.



Zespół D opracowuje szeroki problem racjonalnej gospodarki drzewem, w sensie znalezienia sposobów zastępowania go innymi tworzywami oraz zmniejszenia marnotrawstwa przy używaniu drzewa. Badania idą tu głównie w następujących kierunkach:

- 1) analiza produkcji surowca drzewnego zarówno w lasach jak i tartakach,
- 2) zapobieżenie rozrzutności zużycia drzewa w budownictwie przez opracowanie przepisów obowiązujących wszelkie dokumentacje budowlane w zakresie: ogólnej normy zużycia na 1 m³ budynku, zużycia na poszczególne elementy budynku, zużycia odpowiednich klas i grubości drzewa. Niezbędne wydaje się również zaprojektowanie przepisów regulujących gospodarkę drzewem konstrukcyjnym i usługowym w procesie wykonawstwa budowlanego. Do zagad-

nień tych należy również problem rusztowań rurowych,

- 3) analiza zużycia drewna do budowy dróg kołowych (podkłady skrócone, o niższej normie odbioru, żelazne, żelbetowe).
- 4) zużycie drzewa na wszelkiego rodzaju słupy dla energetyki i techniki.

Zespół E bada sposoby oszczędności artykułów włókienniczych celem ograniczenia importu bawełny i wełny, a to drogą pełnego wykorzystania odpadków, szerszego zastosowania włókien krajowych (len, łyko, włókno sztuczne), przez rewizję norm wyprzędu oraz uzyskanie celulozy z odpadków włókienniczych.

Wszystkie wyżej wymienione zespoły przedkładają konkretne wnioski, zmierzające do wprowadzenia zmian w obecnym systemie gospodarowania materiałowego. Opracowania te stają się podstawą zarządzeń władz gospodarczych.

WACŁAW BUGAJSKI

Plan zaopatrzenia i terminy składania zamówień

Idea planowej gospodarki socjalistycznej jest w naszym społeczeństwie nowa, nie zdażyła ona jeszcze należycie przeniknąć do najszerszych warstw pracowników przemysłu, wrosnąć w ich umysły i porwać ku sobie. Tym też należy sobie tłumaczyć brak pełnego zrozumienia u wielu pracowników przemysłu, zwłaszcza na niższych szczeblach organizacyjnych, tej podstawowej zasady, że plan nie jest czymś oderwanym od życia zakładu, czymś, co się tworzy tylko dla zaspokojenia wymagań władz nadrzędnych, aby następnie życie samego zakładu układać od przypadku do przypadku, lecz jest wyrazem skoordynowanych zamierzeń zakładu w określonym okresie czasu dla osiągnięcia ustalonego celu i nie pozwala na poważniejsze odchylenia w wykonaniu poszczególnych pozycji bez naruszenia harmonii planu jako całości.

Na odcinku planowania produkcji, zatrudnienia, wydajności i niektórych innych elementów planu obserwuje się dość znaczną i poprawiającą się stale dyscyplinę, inaczej jest jednak, jeśli idzie o planowanie zaopatrzenia. Można by znaleźć wiele przyczyn, które powodują ten stan rzeczy, ale główne źródło zła leży w tym, że:

- 1) planowanie zaopatrzenia nie jest dotąd w dostatecznej mierze oparte o normy zużycia i normy zapasów magazynowych,
- 2) zasady planowania zaopatrzenia nie zostały dotąd ustalone jasno i w sposób powszechnie obowiązujący,
- 3) wykonanie planów zaopatrzenia nie jest należycie kontrolowane.

Należy oczekiwać, że prace Komisji Opiniodawczej Gospodarki Materiałowej Przemysłu, których rezultatem jest opracowanie zasad dla ustalania norm zużycia, zapasów magazynowych, sprawozdawczości w zakresie zaopatrzenia i wykonania planu zaopatrzenia, przyniosą znaczny pożytek i stanowiąc będą fundament poprawnego planowania, nie można jednak sądzić, że poprawa przyjdzie od razu, z dnia na dzień. Od opracowania instrukcji dotyczącej zasad ustalania norm zu-

życia do ustalenia samych norm zużycia wiedzie dość długa i uciążliwa droga, znana dobrze wszystkim tym, którzy zajmują się praktycznym rozwiązaniem tego zadania w swojej codziennej praktyce zawodowej. Wiadomo także, że ustalenie właściwych zapasów magazynowych nie jest możliwe przed ustaleniem norm zużycia, przy czym ustalenie tych zapasów zależne jest także od:

- 1) cyklu dostaw, tj. okresu czasu dzielącego dwie kolejne dostawy danego materiału,
- 2) okresu dostawy, tj. okresu czasu dzielącego moment wysłania zapotrzebowania na dany materiał przez zakład, w którym ten materiał jest używany, do momentu, kiedy zapotrzebowany materiał zostanie zakładowi dostarczony.

Wobec opracowania jednolitych zasad dotyczących ustalania norm zużycia, trzeba teraz cały wysiłek zwrócić w tym kierunku, aby droga wiodąca od instrukcji do prawidłowego obliczenia norm zużycia przebyta została jak najprędzej, od ustalenia bowiem prawidłowych norm zużycia rozpoczyna się dopiero prawidłowe planowanie zaopatrzenia. W tym samym czasie należy rozwiązać inne zagadnienie, ważne dla ustalenia zapasów magazynowych i niemniej ważne dla metody planowania zaopatrzenia.

Celem niniejszego artykułu, który nie rości sobie pretensji do wszechstronnego i szczegółowego omówienia problemu planowania zaopatrzenia, jest poddanie pod rozwagę i dyskusję pewnych myśli, może nawet niezupełnie nowych, nurtujących może wśród ludzi obserwujących z troską nasz dzisiejszy stan planowania zaopatrzenia, ale myśli nie sformułowanych jasno, nie docierających do świadomości wszystkich zainteresowanych problemem planowania zaopatrzenia, a zwłaszcza do świadomości tych, w których rękach leży decyzja w sprawie ustalania powszechnie obowiązujących podstawowych zasad planowania zaopatrzenia.

Przyjrzyjmy się temu, jak wygląda obecnie, określony grubymi liniami przebieg planowania zaopatrzenia.

Mamy więc przede wszystkim roczny plan zaopatrzenia, opracowywany mniej lub więcej rzetelnie, mniej lub więcej dokładnie, ale w każdym razie z dużym nakładem pracy i to pracy skoncentrowanej na pewnym, zwykle nie zanadto długim odcinku czasu.

(To skoncentrowanie pracy na niezbyt długim odcinku czasu, przy niemożliwości odłożenia na bok spraw bieżących, to także jedna z przyczyn niedokładności w opracowaniu rocznych planów zaopatrzenia).

Obok planów rocznych występują plany okresowe: kwartalne względnie półroczne. Praktyka pod tym względem jest różna w różnych przemysłach, jednak ostatnio przeważa raczej tendencja do opracowywania planów okresowych jako planów półrocznych. Byłoby błędem, gdyby przyjąć, że plany okresowe są tylko zapotrzebowaniami, które wprost i bez trudu wypływają z planu rocznego, choćby tylko dlatego, że plan roczny w obecnym ujęciu zawiera pozycje zbiorcze a nie poszczególne asortymenty, podczas gdy zapotrzebowania półroczne muszą być opracowane szczegółowo dla każdego asortymentu, z podaniem całej wymaganej charakterystyki technicznej dla wielu materiałów. Stwarza to konieczność dokładnego zaplanowania zapotrzebowania dla każdego asortymentu w oparciu o planowane zużycie półroczne, stan zapasu, ulokowane i będące w toku wykonania zamówienia, okres dostawy i cykl dostawy. Jest to zatem opracowanie planu zaopatrzenia półrocznego i z tego planu wynikają dopiero same zapotrzebowania, jakie przedsiębiorstwa przesyłają do centrali zaopatrzenia. Mamy więc obok planu ogólnego rocznego przynajmniej dwa plany szczegółowe okresowe, półroczne.

Opracowanie tych planów okresowych rozpoczyna się od zakładów, które muszą opracować, podobnie jak przy planie rocznym, plan zużycia, aby ten mógł być następnie w przedsiębiorstwie przekształcony na plan zaopatrzenia, na zapotrzebowania kierowane do centrali zaopatrzenia.

Opracowanie planu zużycia do planu szczegółowego półrocznego trwa normalnie na zakładzie jeden miesiąc. Jest to miesiąc intensywnej, jednokierunkowej pracy, z koniecznym zaniedbaniem wielu prac bieżących. Ogrom tej pracy (opracowuje się plan zużycia dla wielu tysięcy materiałów, z uwzględnieniem szczegółowym każdego asortymentu), konieczność wykonania jej na oznaczony termin, wynikający stąd pośpiech, powodują wiele błędów i niedociągnięć w opracowaniu.

Wreszcie opracowane przez zakłady plany zużycia docierają do przedsiębiorstwa. Tu muszą one być przeanalizowane jako plany zużycia, w oparciu o wspomniane już wyżej elementy, muszą być przekształcone na ściśle zapotrzebowania. Jest to praca o wiele większa i trudniejsza, niż samo sporządzenie planu zużycia przez zakłady. Nic też dziwnego, że okres, w którym opracowuje się szczegółowe półroczne zapotrzebowania w przedsiębiorstwie jest znowu okresem zahamowania wielu prac bieżących, okresem gorączkowej, pełnej napięcia pracy, okresem pełnym pracy w go-

dzinach nadliczbowych, pełnym zmęczenia pracowników. Zmęczenie to, praca w godzinach nadliczbowych i pośpiech nie sprzyjają wcale poprawnemu opracowaniu zapotrzebowań zarówno od strony technicznej, jak i od strony zapotrzebowanych ilości.

Ten okres w przedsiębiorstwie trwa normalnie dwa miesiące.

Opracowane przez przedsiębiorstwa zapotrzebowania wpływają do centrali zaopatrzenia. Teraz tutaj powstaje niesłychany zator w pracy. Masy zapotrzebowań przedłożonych przez przedsiębiorstwa wymagają przede wszystkim przejrzenia od strony opracowania technicznego, celem usunięcia wszelkich niedokładności i niedociągnięć opracowania. Z kolei przychodzi sprawdzenie poprawności zaplanowania co do ilości przez porównanie stanów magazynowych, stanu zamówień będących w toku wykonania, wielkości zużycia w poprzednich okresach, przy równoczesnym przeliczeniu wartości złożonych zapotrzebowań dla otrzymania pełnej ich wyceny, celem porównania z wartościami magazynów i z kosztami. Oczywiście regułą jest, że zapotrzebowania przedsiębiorstw wykraczają, niejednokrotnie bardzo znacznie ponad istotne potrzeby zużycia. Stąd konieczność dokonywania przez przedsiębiorstwa, pod naciskiem centrali zaopatrzenia, redukcji zgłoszonych zapotrzebowań, celem doprowadzenia ich do wysokości usprawiedliwionej wysokością zużycia, stanem magazynów i portfelem zamówień, będących w toku wykonania.

Po dokonaniu tej żmudnej pracy w centrali zaopatrzenia rozpoczyna się następny, niemniej ciężki etap pracy, a mianowicie wystawianie zamówień do dostawców. Jasne jest, że te tysiące zamówień, które muszą być wystawione na przestrzeni krótkiego czasu, dezorganizują normalną pracę i powodują zowu zaniedbanie wielu spraw bieżących, gdyż terminy składania zamówień muszą być dotrzymane, a terminy te są ustalone tak jednostronnie dla wygody central handlowych i biur sprzedaży i tak różnorodnie, że dotrzymanie tych terminów jest bardzo trudne.

Ten okres pracy w centrali zaopatrzenia od złożenia zapotrzebowań przez przedsiębiorstwa do złożenia zamówień u dostawców trwa trzy miesiące. I znowu oczywiście gorączkowa, pełna szkodliwego pośpiechu praca i znowu godziny nadliczbowe.

Wreszcie fala mija i uderza teraz w centrale handlowe wzgl. biura sprzedaży, które naraz, w ustalonych terminach otrzymują masy zamówień z różnych central zaopatrzenia, aby teraz przebyć okresowy paroksyzm gorączki, jaką mają już za sobą zakłady, przedsiębiorstwa i centrale zaopatrzenia. Upływa więc znowu miesiąc, a czasem nawet dwa i trzy miesiące, zanim zamówienia odbędą drogę formalną do zakładów produkcyjnych, to jest do ostatecznych dostawców.

Wynika stąd, że nawet wtedy, gdy materiał może być dostarczony wprost ze składu lub z bieżącej produkcji, upływa 7—9 miesięcy od momentu, w którym zakład rozpoczął planowanie zużycia, do momentu, kiedy tenże zakład otrzymał wynikającą z tego planu zużycia dostawę materiału.

Jest rzeczą oczywistą, że pomyłki są tym znaczniejsze, im bardziej planowanie szczegółowe zapotrzebowań wyprzedza w czasie dostawę, bo mogą w tym długim, paromiesięcznym okresie czasu wystąpić wahania zużycia wywołane bądź to konieczną zmianą planu produkcji, bądź to zmienną jakością dostarczanych materiałów, a prócz tego zmiana przewidywanych przy planowaniu, a ciągle nie dotrzymywanych i nie ustalonych terminów dostaw może spowodować, że w magazynie pojawią się braki lub nadmiary przez planujących nie zawziętione.

A tymczasem przychodzi już nowa fala planowania okresowego przewalająca się od zakładu przez przedsiębiorstwo i centralę zaopatrzenia do centrali handlowej i zakładu dostawczego. Fała ta nakłada się najczęściej na spiętrzoną falę pracy związanej z opracowaniem planu rocznego, powstają kolizje terminów, konieczność równoczesnego opracowania szczegółowych zapotrzebowań półrocznych i planu rocznego, ujętego w pewne pozycje zbiorcze, przy czym plan roczny przewiduje inny układ branżowy materiałów, niż zapotrzebowania półroczne, układane według obowiązującego w danym przemyśle indeksu materiałowego. Powoduje to znowu powikłania, niezdrową atmosferę pracy w godzinach nadliczbowych, pełną nerwowości i zmęczenia.

Tak wygląda grubo nakreślony, w ocenie krytycznej stan obecny.

A teraz propozycja ustalenia innego trybu pracy, celem usunięcia częściowo przynajmniej niekorzystnych skutków powodowanych przez stan obecny.

Przed wszystkim należy przyjąć zasadę, że od zakładu przez przedsiębiorstwo, centralę zaopatrzenia, centralę handlową do właściwego dostawcy, tj. zakładu dostawczego, opracowuje się tylko jeden plan: roczny plan zaopatrzenia i dostaw.

Podstawą tego rocznego planu zaopatrzenia musi być plan zużycia opracowany przez zakład tak samo szczegółowo, jak to ma miejsce przy opracowaniu obecnych okresowych planów zużycia, branych za podstawę do okresowych (półrocznych wzgl. kwartalnych) zapotrzebowań.

Tak samo szczegółowo winien być opracowany przez przedsiębiorstwo roczny plan zaopatrzenia, to znaczy dla każdego materiału, dla każdego asortymentu. Z tak szczegółowo opracowanego planu zaopatrzenia zawsze można sporządzić skrócony plan zaopatrzenia w pozycjach zbiorczych wymaganych w planie rocznym w tej jego formie, jaka wymagana jest przez władze nadrzędne w celu zapewnienia planowi rocznemu większej przejrzystości.

Składanie zapotrzebowań przez zakłady i przedsiębiorstwa i wystawianie zamówień winno być już wykonaniem planu, a nie ponownym planowaniem.

Oznacza to planowanie raz w roku, zamiast dotychczasowych co najmniej trzech razy.

Zapotrzebowania i wynikające z nich zamówienia winny być dostosowane do opracowanego planu rocznego i winny wynikać z niego, lecz nie powinny być składane w wyznaczonych okresach, ra-

zem na wszystkie materiały, gdyż to właśnie powoduje owe szkodliwe zatory w pracy. Zapotrzebowanie winno wyjść z zakładu wtedy, kiedy zapas magazynowy osiągnie ten poziom, przy którym należy złożyć zapotrzebowanie dla zapewnienia dostawy we właściwym czasie.

Blizsze opracowanie tego tematu nie mieści się w ramach niniejszego artykułu, gdyż temat ten wymaga osobnego obszerniejszego potraktowania.

Zapotrzebowania takie byłyby więc wystawiane przez zakład bieżąco na przestrzeni całego roku, w miarę tego, jak zapasy poszczególnych materiałów osiągać będą ten stan, przy którym zapotrzebowanie winno być zgłoszone.

Jasne jest, że jeśli dany asortyment wchodzi w skład szerszego wachlarza asortymentów pokrewnych, które z reguły winny być zamawiane razem, to w momencie składania zapotrzebowania na ten asortyment, w którym zapas magazynowy osiągnął poziom nakazujący zgłoszenie zapotrzebowania, należy zgłosić zapotrzebowanie na pokrewne asortymenty wchodzące w skład tego wachlarza asortymentów, z tym tylko, że zapotrzebowanie na pozostałe asortymenty winno być odpowiednio niższe, a mianowicie niższe o różnicę pomiędzy stanem w dniu składania zapotrzebowania, a tym stanem, przy którym dla tego asortymentu winno być właściwie zgłoszone zapotrzebowanie.

Przyjrzyjmy się biegowi prac, jaki przy tym trybie możemy przewidywać.

Na opracowanie bieżąco zapotrzebowań na zakładzie trzeba tak niewiele czasu, że bieg zapotrzebowania na zakładzie nie powinien przekroczyć 4 dni.

Napływające bieżąco do przedsiębiorstwa zapotrzebowania zakładów mogą być bez trudu opracowane i przesłane do centrali zaopatrzenia w ciągu 10 dni.

W centrali zaopatrzenia, wobec większego napływu bieżących zapotrzebowań, obieg będzie nieco dłuższy, nie powinien jednak przekroczyć 14 dni.

Jeśli doliczymy do tego dni pocztowe, to w rezultacie od dnia opracowania zapotrzebowania przez zakład do dnia otrzymania zamówienia przez centralę handlową wzgl. biuro sprzedaży nie powinien upłynąć dłuższy okres czasu, niż jeden miesiąc.

Przy bieżąco napływających zamówieniach w ciągu najwyżej 14 dni winno zamówienie z centrali handlowej dotrzeć do zakładu dostawczego.

W porównaniu z tym, co obserwujemy obecnie, oznacza to skrócenie zapotrzebowania z 7 miesięcy do 1 1/2 miesiąca, a więc prawie pięciokrotnie, z tym jeszcze, że praca biegłaby równomiernie na przestrzeni całego roku, nie powodując zatorów i często bezładu, wywołanego koniecznym pośpiechem.

Samo skrócenie biegu zapotrzebowania nie tylko nie jest jedyną korzyścią proponowanego systemu, lecz nie jest nawet korzyścią najważniejszą. Daleko ważniejsze jest to, że zapotrzebowanie byłoby składane w tym momencie, kiedy to nakazuje stan magazynu, a nie termin składania zapotrzebowań, nakazany przez centrale handlowe

i przez uciążliwy obecny system opracowania tych zapotrzebowań masowo.

W tych warunkach daleko łatwiej byłoby ustrzec się przed wszelkimi błędami, jakie dziś obserwujemy przy zgłaszaniu zapotrzebowań, gdyż ewentualne wahania zużycia wpłyną wprost na stan zapasów magazynowych, a właśnie stan tych zapasów byłby decydujący dla zgłaszania zapotrzebowania. Prócz tego moment zgłaszania zapotrzebowania wyprzedzałby w czasie moment otrzymania zamówienia przez zakład dostawczy o 1 1/2 miesiąca, a nie o 7 miesięcy, a to oznacza wyeliminowanie przeważającej części tych błędów, które powodują obecnie konieczność opracowania równoczesnego zapotrzebowań na wszystkie materiały, bez możliwości uwzględnienia wahań w zużyciu poszczególnych asortymentów. Ta konieczność równoczesnego opracowania zapotrzebowań na wszystkie materiały, z wielomiesięcznym wyprzedzeniem w czasie, to jedna z głównych przyczyn narastania zapasów magazynowych w jednych asortymentach, przy braku innych asortymentów, to przyczyna wielu trudności ruchowych w zakładach.

Skrócenie biegu zapotrzebowań z 7 miesięcy do 1 1/2 miesiąca oznacza także w zakładach i przedsiębiorstwach, jak i w centralach zaopatrzenia poważne zmniejszenie portfela zamówień będących w toku wykonania, bo jasne jest, że im krótszy czas obiegu i wykonania, tym mniejsza jest ilość znajdujących się w ewidencji zamówień nie wykonanych. Oznacza to możliwość szybszego i o wiele dokładniejszego analizowania każdego zapotrzebowania zakładu, a tym samym możliwość zapobiegania niepotrzebnemu i szkodliwemu narastaniu zapasów magazynowych.

Przy proponowanym systemie pracy zakład zgłaszałby zapotrzebowanie tylko na to, co jest do ruchu istotnie potrzebne, gdyż ma on obowiązek w określonym terminie zgłosić zapotrzebowania równocześnie na wszystkie materiały. Obecny system jest najprostszą drogą do tworzenia zbędnych i nadmiernych zapasów magazynowych.

Można by zarzucić proponowanemu systemowi pracy, że opiera się on na planie rocznym, który przecież musi być opracowany również ze znacznym wyprzedzeniem w czasie w stosunku do przewidywanych tym planem dostaw, a więc opracowanie szczegółowego planu zużycia w zakładach i planu zaopatrzenia w przedsiębiorstwach zawęzić będzie te same błędy, które obecnie mieszczą się i w planie rocznym i w planach półrocznych, z tym jeszcze, że błędy w planie rocznym ujętym w pewne pozycje zbiorcze, a nie zawierającym szczegółowo asortymentów mogą być obecnie mniejsze, niż byłoby to przy szczegółowym planie rocznym.

Na to należy powiedzieć, że zarzut ten pozornie tylko byłby słuszny, gdyż:

1) plan roczny, jeśli ma być poprawnie opracowany, musi wyjść z planu zużycia opracowanego dla poszczególnych materiałów, a potem dopiero może być zebrany w pozycje zbiorcze, wobec czego proponowany system nie wprowadzi tu żadnej zmiany.

2) Plan roczny nie stanowi wprost zamówienia, a obecnie plany półroczne rodzą konkretne zamówienia i błędy planów półrocznych powodują te szkodliwe skutki, które można usunąć jedynie przez zgłaszanie zapotrzebowań równomiernie na przestrzeni całego roku w chwili powstania istotnej potrzeby. Jeśli miałyby to wykazać nawet, że plan roczny został opracowany źle i wykonanie odbiega poważnie od planu, to z dwójga złego lepiej jest wykonanie dostosować do potrzeb i uczyć się na błędach dochodzić do poprawnego opracowania planu, niż wykonać „dobrze“ plan opracowany źle i spowodować albo perturbacje w ruchu, albo zamrożenie środków obrotowych w zapasach magazynowych.

Najsilniejszym argumentem zresztą, przemawiającym za proponowanym systemem, jest sama instrukcja dotycząca sposobu ustalania norm zapasów magazynowych. Z instrukcji tej wynika wprost, że zapotrzebowania składane masowo w ustalonych okresach muszą być zastąpione zapotrzebowaniami składowymi w momentach wynikających ze stanu zapasów, z cyklu dostaw, z okresu dostaw. Zapewni to równomierny tok pracy i usunie zatory, które powodują, że praca w zaopatrzeniu jest obecnie niezmiernie ciężka i niewdzięczna.

Nie wystarczy oczywiście postawienie ogólnych zasad, gdyż trzeba by na miejsce obecnego systemu ujętego w ścisłe terminy i zasady wprowadzić system nowy z podaniem ścisłych terminów i szczegółowych zasad, ale to już, jak powiedziano wyżej, temat do osobnego opracowania i to bodaj nie w formie artykułu, który mógłby być dyskutowany, lecz w formie osobnej instrukcji roboczej.

Instrukcja dotycząca sposobu ustalania norm zapasów magazynowych nie załatwia tej sprawy, ograniczając się tylko do podania zasad, na których należy się oprzeć celem prawidłowego obliczenia zapasu minimalnego, zapasu produkcyjnego i zapasu maksymalnego. Widoczna jest potrzeba opracowania szczegółowych zasad, ujętych w formie instrukcji, która ustalić winna, w jakich terminach winien zakład zgłaszać zapotrzebowania, z uwzględnieniem cyklu dostaw i okresu dostaw, aby utrzymać zapasy na poziomie wskazanym przez instrukcję dotyczącą sposobu ustalania dopuszczalnych zapasów magazynowych.

Aby to było możliwe, konieczna będzie zmiana systemu pracy central handlowych i biur sprzedaży, które dotąd opierały swój system rozdziału o szczegółowe zamówienia przedkładane w ustalonych terminach, przy czym terminy te w niektórych wypadkach wyprzedzają o kilka miesięcy rozpoczęcie dostawy nawet przy artykułach masowo produkowanych.

Zmiana systemu zamawiania spowoduje, że centrale handlowe i biura sprzedaży będą musiały oprzeć plan rozdziału rozprawdzanych przez nie artykułów o roczne plany zaopatrzenia, które w wycinkach branżowych będą im przesyłane przez poszczególne centrale zaopatrzenia, a prócz tego będą musiały w większym znacznie stopniu niż dotychczas oprzeć swoje plany rozdziału o po-

prawną i dokładną analizę rynku zbytu, przede wszystkim jednak wprowadzenie nowego systemu pracy będzie możliwe dopiero wtedy, kiedy terminy dostaw staną się naprawdę terminami obowiązującymi dostawcę i to terminami ustalonymi nie indywidualnie dla danej dostawy, lecz ustalonymi generalnie dla pewnych grup materiałowych w tej formie, że w określonym czasie od złożenia zamówienia musi nastąpić dostawa. Jasne jest, że terminów takich nie można ustalać dla indywidualnych artykułów, ale dla artykułów masowej produkcji muszą być takie terminy ustalone w sposób obowiązujący, bo bez tego ustalenia terminów żadne instrukcje mające na celu uregulowanie zagadnień planowania zaopatrzenia, choćby najlepiej opracowane, nie dadzą wyników.

JULIUSZ GOLIŃSKI

Odbiór dostaw materiałowych

Zagadnienie odbioru materiałów, zakupywanych przez przedsiębiorstwa państwowe, nie było do czasów ostatnich uregulowane w sposób powszechnie obowiązujący. Formy i zasady odbioru opierały się na przepisach prawa handlowego i cywilnego oraz na zwyczajach, które dla stosunków między przedsiębiorstwami państwowymi nie stwarzały właściwych ram, a o ile chodzi o dostawy przedsiębiorców prywatnych nie zabezpieczały należycie interesów gospodarki społecznej.

Ustawa z dn. 18 listopada 1948 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. Ust. Nr 63 poz. 494) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 19 lutego 1949 r. (Dz. Ust. Nr 12 poz. 73), wydane w wykonaniu tej ustawy stanowią łącznie swego rodzaju kodeks postępowania dla przedsiębiorstw państwowych, obowiązujący przy przygotowaniu, zawarciu i wykonaniu umów o dostawy materiałowe, zawierając w części omawiającej wykonanie umów szereg podstawowych przepisów o odbiorze. Rozwinięcie tych zasad oraz formalne uregulowanie odbioru zawiera zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 marca 1949 r., a zwłaszcza załącznik Nr 6 do tego zarządzenia zawierający „Przepisy ustalające szczegółowe warunki odbioru dostaw i robót, przypadki, w których potwierdzenia odbioru przedmiotu dostaw lub roboty nie wymagają formy protokołu, skład komisji odbiorczych, ich tryb postępowania, przypadki jednoosobowego odbioru świadczeń i jego szczegóły, postępowanie dotyczące załatwiania zgłoszonych w trybie §§ 62 i 63 sprzeciwów oraz sposób przeprowadzania rozrachunków za wykonane dostawy i roboty”.

Cały ten zespół norm obowiązować będzie w całości zamawiającego, w jego stosunkach umownych z przedsiębiorstwami nie wymienionymi w § 8 rozporządzenia z dn. 19 lutego 1949 r., a więc tak zwanego sektora nieuspołecznionego, a w znacznej części również w stosunkach z przedsiębiorstwami sektora uspołecznionego. W związku z tym, zawierając umowę z przedsiębiorstwem nieuspołecznionym, należy już w niej sprawę odbioru uregulować zgodnie z wymaganiami omawianych przepisów lub co najmniej zastrzec, że regulować ją będą przepisy rozporządzenia z dn. 19. II. 1949 r. oraz załącznika Nr 6 do zarządzenia z dn. 12. III. 1949 r. Aczkolwiek w stosunkach pomiędzy przedsiębiorstwami państwowymi, w braku uregulowania tego zagadnienia (umownie),

normy te będą obowiązywać z samego prawa, uznać należy za celowe, aby i tu umowa określiła zasady odbioru, zwłaszcza że zarządzenie z dn. 12. III. 1949 r. zezwala stronom uregulować to zagadnienie inaczej niż przepisuje zarządzenie, stosownie zaś do § 54 rozporządzenia z dn. 19. II. 1949 r., umowa musi określić miejsce, sposób i czas odbioru.

Omawiane normy nie wskazują czy miejsce odbioru winno być ustalone w siedzibie dostawcy, czy też odbiorcy. Stosownie jednak do § 3 załącznika Nr 6 do zarządzenia z dn. 12. III. 1949 r. miejsce to winno odpowiadać określonemu w umowie miejscu wykonania świadczenia. Sądzić należy, że ze względów praktycznych miejscem formalnego odbioru komisyjnego będzie magazyn lub zakład odbiorcy, a jedynie w wypadku odbioru jednoosobowego będzie mógł być on przeniesiony do siedziby dostawcy.

Ustalenie czasu odbioru uzależnione jest w dużym stopniu od tego, jak ustalono miejsce odbioru, we wszystkich bowiem wypadkach odbioru poza siedzibą dostawcy termin odbioru nie będzie mógł być z góry ustalony. Na określenie terminu będzie wpływać charakter przedmiotu dostawy, sposób przewozu, jak i inne okoliczności, co strony winny wziąć pod uwagę przy określeniu tego terminu, aby umożliwić dostawcy skorzystanie z prawa uczestniczenia przy odbiorze, a jednocześnie uniknąć jakiegokolwiek zwłoki w odbiorze.

Po tych wyjaśnieniach wstępnych należy omówić normy określające znaczenie i moc prawną odbioru oraz jego formy.

Umowa o dostawę dopiero wtedy może być uznana za wykonaną, gdy zamawiający dokona odbioru przedmiotu dostawy bez zastrzeżeń, tj. gdy uzna, że dostawa odpowiada warunkom zawartym w umowie, dopiero wtedy dostawca może twierdzić, że świadczenie swe spełnił zgodnie z umową. Nie stanowi zatem wykonania umowy odesłanie lub fizyczne wydanie przedmiotu dostawy, o ile nie połączone zostało z formalnym jego odbiorem.

Z drugiej strony odbiór przedmiotu dostawy bez zastrzeżeń pozbawia odbiorcę prawa do podnoszenia, po jego dokonaniu, jakichkolwiek zarzutów co do jakości i ilości przedmiotu dostawy, chyba że chodzi o takie wady ukryte, które przy normalnym badaniu przedmiotu dostawy nie mogą być stwierdzone.

W ten sposób znaczenie aktu odbiorczego jest bardzo duże i nieskorzystanie przez strony z

przysługujących im w postępowaniu odbiorczym uprawnień, pozbawia je na przyszłość prawa do powoływania się na nie.

Odbiorca winien w zasadzie dokonać odbioru komisyjnie, jednoosobowo zaś tylko w wypadkach odbioru zamówień na zaspokojenie doraźnych potrzeb, o wartości dostawy nie przekraczającej zł 100.000.— lub przedmiotów produkcji standardowej badanej komisyjnie. Przy tym sądzić należy, że o ile chodzi o te badania, to dla produkcji przedsiębiorstw państwowych miarodajne będzie odpowiednie stwierdzenie komisji kontroli jakości produkcji, powoływanych zgodnie z zarządzeniem Min. P. i H. z dn. 6. XII. 1948 r (Dziennik Urzędowy M. P. i H. Nr 9 poz. 348) dla zakładu wytwórczego dostawcy.

Organ odbioru w/g słów cytowanego załącznika Nr 6 (§ 6) ponosi pełną odpowiedzialność za dokonany odbiór i jest obowiązany do wykonania opisanych czynności, mających zapewnić prawidłowe zbadanie przedmiotu dostawy. Do czynności tych należeć będzie sprawdzenie przyrządów do mierzenia lub ważenia, zbadanie ilości i jakości odbieranych przedmiotów dostawy, z zastosowaniem w razie potrzeby prób lub badań laboratoryjnych lub po uzyskaniu opinii biegłego, stwierdzenie zgodności z warunkami umowy ewentualnie wzorami lub normami, a wreszcie oznaczenie (oczekowanie) w ustalony sposób zbadanych przedmiotów. O ile wynik badania jest pozytywny — organ odbiorczy stwierdza, iż zamówienie wykonane zostało zgodnie z umową, a dostarczone materiały ulegają przyjęciu bez zastrzeżeń. Gdy organ odbiorczy stwierdzi, że przedmiot dostawy posiada wady lub istnieją braki ilościowe winien je dokładnie opisać, określić w miarę możliwości powody ich powstania oraz zawnieioskować, co do całkowitego odrzucenia dostawy, przyjęcia częściowego lub wreszcie przyjęcia po obniżonej cenie. Wszystkie te czynności i wnioski winny być ujęte w formie protokołu.

O ile przy odbiorze jest obecny przedstawiciel dostawcy ma on prawo do udziału we wszelkich czynnościach odbiorczych, a w wypadku ustaleniu organu odbiorczego o całkowitym lub częściowym odrzuceniu dostawy lub o zmniejszeniu wartości dostawy, prawo do zgłoszenia do protokołu uмотywowanego sprzeciwu. W wypadku, gdy przedstawiciel dostawcy jest nieobecny, należy mu, niezależnie od wyniku odbioru, przesłać pisemne zawiadomienie o wynikach odbioru, względnie kopie protokołu z odpowiednimi uwagami. Dostawca ma prawo w ciągu trzech dni od doręczenia odpowiedniego zawiadomienia zgłosić sprzeciw przeciwko ustaleniom protokołu odbioru. Brak sprzeciwu w protokole lub niezgłoszenie pisemne lub telegraficzne sprzeciwu w owym trzydniowym terminie, rozumiane będzie jako zgoda dostawcy na ustalenie protokołu, a więc również na skutki tych ustaleń. Tu nadmienić wypada, że wobec tego, że protokół uzyskuje moc dopiero po zatwierdzeniu przez zamawiającego, tj. przez osoby uprawnione do zaciągania zobowiązań w imieniu przedsiębiorstwa zamawiającego, odpis protokołu lub odpowiednie zawiadomienie winny być wysłane dostawcy, nawet w wypadku obecności przedstawi-

ciela dostawcy przy odbiorze. Wymaga tego zresztą również i § 15 załącznika Nr 6, w myśl którego dostawca winien dołączyć do rachunku protokół odbioru.

O ile dostawca zgłosi w przepisany terminie sprzeciw przeciwko ustaleniom protokołu, badanie przedmiotu dostawy dokonywane będzie ponownie przez komisję odbiorczą powołaną przez władzę lub instytucję bezpośrednio nadrzędną, do której kieruje się akta sprawy (§ 12 załącznika Nr 6). Komisja ta, działając na analogicznych zasadach, jak to przewidziano wyżej, orzeka o przyjęciu lub odrzuceniu dostawy, a orzeczenie jej po zatwierdzeniu przez wymienioną wyżej władzę lub instytucję jest ostateczne. Treść i możliwość zastosowania omawianego przepisu budzi pewne wątpliwości. W wypadku gdy dostawca i odbiorca mają wspólną bezpośrednią władzę nadrzędną (np. ten sam CZP lub resortowe ministerstwo), ten sposób załatwienia sporu w przedmiocie wykonania uchwały nie naręcza większych zastrzeżeń, poza sprawą ograniczenia zasady, iż spory pomiędzy przedsiębiorstwami rozstrzygane będą w drodze arbitrażu. Natomiast gdy działające strony mają różne bezpośrednie władze nadrzędne, nie byłoby zgodne z zasadą równości stron poddanie rozstrzygnięcia sporu władzy nadrzędnej tylko z jednej ze stron, zwłaszcza że powstaje jednocześnie wątpliwość, która władza będzie właściwa dla wydania ostatecznej decyzji. Podobne wątpliwości powstają również w wypadku gdy dostawcą jest przedsiębiorstwo nie wymienione w § 8 rozporządzenia z dn. 19 lutego 1949 r., a więc niektóre przedsiębiorstwa spółdzielcze oraz przedsiębiorstwa prywatne. W konkluzji, dla uniknięcia dowolnej interpretacji, należy oczekiwać wydania odpowiedniego wyjaśnienia urzędowego.

Jak wynika z powyższych przepisów, odmiennie od dotychczas obowiązujących zasad prawa cywilnego odbiorca w wypadku stwierdzenia wad po przesłaniu odpisu protokołu zwolniony jest już od obowiązku zgłaszania zarzutów z tytułu wad, a na dostawcy ciąży obowiązek dowodzenia, iż wykonał dostawę zgodnie z umową.

Gdy w wyniku ustaleń protokołu strony skłonne są ustalić odmienne zasady wykonania zobowiązania, winny to uczynić w dodatkowej pisemnej umowie.

Dla wyczerpania materialnych norm dotyczących odbioru należy wspomnieć, że strony mogą zastrzec w umowie, że przed dokonaniem odbioru przedmiot dostawy zostanie zbadany przez komisję techniczną odbiorcy, w zasadzie jednak nie jest ona powołana do dokonania pełnego odbioru i zatem ustalenia jej nie mają skutków przewidzianych dla protokołu odbioru.

Wreszcie o ile strony umówią się inaczej, koszty badań laboratoryjnych i innych, koszt zniszczonych przy badaniu materiałów, koszt opłacenia biegłych, jak i inne wydatki związane bezpośrednio z odbiorem — ponosi dostawca. Koszta ponownego odbioru — sprzeciwie dostawcy — ponosi strona, która dała powód do ponownego odbioru i ze stanowiskiem swym nie utrzymała się.

Obszerna część przepisów załącznika Nr 6 zawiera formalne przepisy dotyczące powoływania i zasady działania komisji odbiorczych.

Komisję odbiorczą powołuje dyrekcja zamawiającego przedsiębiorstwa; może być to zależnie od charakteru i potrzeb przedsiębiorstwa jedna komisja o stałym składzie lub o składzie zmiennym, kilka komisji lub wreszcie komisja powołana specjalnie dla danej dostawy. Winny być jednak stosownie do treści § 5 załącznika zachowane wskazania co do jej składu, a mianowicie, że w skład jej wchodzi co najmniej 4 osoby, w tym a) przedstawiciel zamawiającego w charakterze przewodniczącego, b) przedstawiciel zamawiającego z wydziału zaopatrzenia, c) przedstawiciel zamawiającego zarządzający danym działem gospodarki i d) przedstawiciel Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Zastanawiając się nad funkcjami osób wymienionych ad a) — c) sądzić należy, że zależnie od struktury organizacyjnej zamawiającego przedsiębiorstwa, będą tu możliwe odchylenia, przy zachowaniu jednak zasady że skład komisji musi odpowiadać znaczeniu aktu odbiorczego i dawać gwarancje jak najbardziej prawidłowego odbioru. Udział przedstawiciela Ministerstwa Przemysłu i Handlu, a obecnie wobec dokonanej już reorganizacji naczelnych władz gospodarki narodowej, właściwego resortu ministerstwa, jest, sądzić należy, fakultatywny, zależny od uznania tegoż ministerstwa; w każdym razie o każdym odbiorze winno być to ministerstwo (lub wyznaczony delegat) zawczasu zawiadomione.

Uchwały komisji zapadają w drodze głosowania większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego, przy czym przegłosowani członkowie komisji mają prawo zgłoszenia sprzeciwu, który ulega zaprotokołowaniu. W tym wypadku o zgłoszonym sprzeciwie należy zawiadomić organa kontroli wewnętrznej.

Niezależnie od tego szczególnego wypadku o terminie odbioru należy zawsze zawiadomić organy kontroli wewnętrznej, a w wypadkach odbioru świadczeń a) od osób wymienionych w § 8 rozporządzenia z dn. 19. III. 1949 r. (sektor uspołeczniony) o wartości ponad 50.000.000.— zł i b) od osób nie wymienionych w cyt. § 8, gdy wartość ich wynosi ponad 5.000.000.—, o odbiorze zawiadomić nadto należy co najmniej na 7 dni naprzód Biuro Kontroli przy Radzie Państwa. Organy kontroli mogą korzystać z pomocy biegłych.

Wreszcie należy nadmienić, że przedstawiciele odbiorcy i dostawcy, uczestniczący w akcie odbiorczym winni posiadać uprawnienia do udziału w

odbiorze, a więc odpowiednie upoważnienia lub inne podobne dokumenty. Do omówienia pozostaje treść i forma protokołu odbioru.

Na podstawie tu omawianych przepisów, a w szczególności § 8 załącznika Nr 6, należy przyjąć, iż protokół odbioru winien zawierać następujące elementy:

- 1) datę, miejsce odbioru i sposób dostawy,
- 2) skład komisji odbiorczej ze wskazaniem imion i stanowisk jej członków, uprawnienia ich do działania,
- 3) wymienienie podstawy prawnej działania komisji (decyzję właściwej władzy lub odpowiednie przepisy instrukcyjne),
- 4) wymienienie innych osób obecnych (przedstawicieli dostawcy lub organów kontroli).
- 5) określenie umowy, z której wykonania dokonywany jest odbiór (data i Nr zamówienia, firma, znaki dostawcy itp.),
- 6) opisanie przedmiotu dostawy z podaniem w jednostkach miar ilości (sztuki, miara, waga, pojemność) wymienienie jakości, rodzaju, wzorów itp.,
- 7) wskazanie sposobu badania, odwołanie się do ewentualnych wyników badań laboratoryjnych lub ekspertyz, wzmiankę co do sposobu oznaczenia (oczekowanie) odbieranych przedmiotów;
- 8) wynik badania (stwierdzenie czy przedmiot dostawy odpowiada warunkom umowy, czy też posiada braki i jakiego rodzaju),
- 9) uchwała komisji co do przyjęcia dostawy w całości lub w części, przyjęcia po zmniejszonej cenie lub wreszcie odrzucenia dostawy, przy czym wskazane jest, aby uchwała zawierała krótkie uzasadnienie,
- 10) sprzeciwy przegłosowanych członków przeciwko uchwale komisji,
- 11) uwagi wzgl. zastrzeżenia organów kontroli,
- 12) sprzeciw dostawcy,
- 13) podpisy obecnych.

Celowe jest nadto zamieszczenie wzmianki, że protokół wymaga zatwierdzenia dyrekcji zamawiającego przedsiębiorstwa.

Sposób uszeregowania powyższych elementów, stworzenia wzoru protokołu dla dostaw typowych, protokołu dla odbioru jednoosobowego, rozwiązanie zagadnienia wykorzystania protokołu dla potrzeb gospodarki magazynowej i księgowości, są zagadnieniami, które w praktyce zostaną niewątpliwie rozwiązane. W każdym razie stworzone przez omówione przepisy ramy dają do tego pełną możliwość.

INŻ. JAN BOROWSKI

Planowanie zaopatrzenia inwestycji

(W najbliższym czasie ukaże się instrukcja o planowaniu zaopatrzenia na cele inwestycyjne, regulująca wszystkie zagadnienia związane z tą sprawą. W związku z tym publikujemy poniższy artykuł, który sygnalizuje zasady opracowane szczegółowo w instrukcji, a ważne dla pracowników służby zaopatrzenia. Redakcja).

Jednym z podstawowych elementów działalności inwestycyjnej jest zaopatrzenie w maszyny

i urządzenia oraz w materiały budowlano-montażowe. Dlatego też przy planowaniu inwestycji nie możemy pominąć tego tak ważnego elementu, jakim jest zaopatrzenie.

W sporządzanych dotychczas planach inwestycyjnych sprawa zaopatrzenia traktowana była dość pobieżnie, ubocznie i bez metodologicznego podej-

ścia. Odbijało się to poważnie na wykonaniu inwestycji, stwarzając nieraz duże trudności, powodując przestoje w pracy i opóźniając oddanie inwestowanych obiektów do użytku.

Planowanie zaopatrzenia produkcji zakładów wytwórczych zostało już unormowane dawniej w odniesieniu zaś do r. 1950 ujęte jest w nowej, wyczerpująco opracowanej instrukcji, dla której za podstawę posłużyło doświadczenie kilku lat pracy wyszkolonych w planowaniu gospodarki materiałowej kadr.

Planowanie zaopatrzenia inwestycji nie posiada ani wyszkolonych w tym kierunku ludzi, ani nie dysponuje doświadczeniem. Wskutek różnorodności dokonywanych robót inwestycyjnych — ustalenie norm zużycia materiałów jest znacznie trudniejsze, niż w planowaniu zaopatrzenia materiałowego działalności wytwórczej.

Instrukcja w sprawie zaopatrzenia inwestycji na rok 1950 opracowana została w okresie reorganizacji gospodarczych władz Państwa — co stwarzało dodatkowe trudności. Wreszcie fakt, że instrukcja taka jest po raz pierwszy sporządzana w zastosowaniu do roku 1950 — pierwszego roku planu sześcioletniego — podkreśla jej wagę i znaczenie.

W miarę rozwoju gospodarki planowej i obejmowania przez nią coraz szerszych dziedzin życia gospodarczego Państwa — również i na odcinku planowania zaopatrzenia inwestycji zajęć musiały pewne zmiany, związane z całokształtem planowanej działalności inwestycyjnej. Konsekwencją znacznego rozwoju i wzmocnienia stanowiska państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest przyjęta już na rok 1950 zasada, że zaopatrzenie w materiały budowlano-montażowe dla inwestycji, zleconych przedsiębiorstwom do wykonania — jest planowane i realizowane przez te przedsiębiorstwa.

Instrukcja wyraźnie rozgranicza dwie zasadnicze części w planie zaopatrzenia inwestycji: plan zaopatrzenia w maszyny, urządzenia i sprzęt oraz plan zaopatrzenia w materiały budowlano-montażowe.

Sporządzenie planu zaopatrzenia w maszyny, urządzenia i sprzęt obciąża wyłącznie inwestorów, przy czym na szczeblu inwestora naczelnego — z całości planu winien być wyodrębniony plan importu. Ponieważ terminy dostaw maszyn i sprzętu, zarówno z importu jak i krajowych, są przeważnie kilkuletnie, co powodowane jest długim cyklem produkcyjnym — plan zaopatrzenia nie może być sporządzony w przekroju jednego roku, gdyż nie dałoby to dostatecznie jasnego i pełnego obrazu. Dlatego też w formularzach planu ujęte być muszą wszystkie dostawy, zarówno z terminem w roku 1950 jak i w latach następnych, niezależnie od tego, czy zamówienia są już ulokowane czy jeszcze nie. Dla ułatwienia pracy wykonywania zestawień zbiorczych na wyższych szczeblach inwestorów, winny być wszystkie maszyny i urządzenia uszeregowane na formularzach planu w jednolity sposób. W tym celu w załączniku do instrukcji podany jest spis grup maszyn, urządzeń i sprzętu — systematyzujący je w trzy klasy grup,

ujętych symboliką literowo-cyfrową, na którą należy powoływać się w formularzach. Planowane dostawy powinny być uszeregowane zgodnie z klasyfikacją grup powyższego spisu.

Sporządzenie planu zaopatrzenia w materiały budowlano-montażowe podzielone jest pomiędzy przedsiębiorstwa budowlano-montażowe sektora państwowego i samych inwestorów. W trakcie planowania inwestycji, to znaczy podczas układania spisu tytułów inwestycyjnych na r. 1950, winni inwestorzy dokonać podziału robót na te, które wykonają we własnym zakresie oraz te, które zlecać do wykonania przedsiębiorstwom budowlano-montażowym. W odniesieniu do tych ostatnich, inwestorzy w określonym instrukcją terminie powinni wejść z nimi w porozumienie i zawrzeć t. zw. wstępne umowy, polegające na tym, że przedsiębiorstwo budowlano-montażowe przyjmie do wykonania daną robotę, wstawiając ją do swego planu produkcji budowlano-montażowej. Przy zawieraniu wstępnej umowy inwestor powinien przedsiębiorstwu przekazać dokumentację techniczną lub w jej braku dostarczyć takich danych odnośnie do zleconej roboty, na podstawie których przedsiębiorstwo mogłoby zaplanować potrzebne materiały. W tym drugim wypadku posługiwać się należy załączoną do instrukcji tablicą średnich wskaźników zużycia materiałów, która zestawiona została dla kilku zasadniczych typów budynków przemysłowych oraz dla budynków o charakterze nieprzemysłowym.

A zatem plan zaopatrzenia materiałowego dla robót wykonywanych przez państwowe przedsiębiorstwa — sporządzają te przedsiębiorstwa, niezależnie od tego, czy podlegają one Ministerstwu Budownictwa, czy też innym resortom.

Natomiast inwestorzy obowiązani są sporządzić plan zaopatrzenia materiałowego dla robót inwestycyjnych wykonywanych sposobem gospodarczym, przez własne oddziały i brygady budownictwa inwestycyjnego oraz dla robót drobniejszych, zleconych przedsiębiorstwom innego niż państwowy sektora. W wypadku gdy inwestor w terminie wyznaczonym do zawarcia wstępnych umów z przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi nie zdoła ulokować swego zamówienia na wykonanie roboty — materiały dla tej roboty powinien on wstawić również do swego planu zaopatrzenia. Nie przesadza to sprawy późniejszego znalezienia odpowiedniego państwowego przedsiębiorstwa wykonawczego, któremu robotą zostanie zlecona — wtedy materiały, zaplanowane przez inwestora, przekazane zostaną danemu przedsiębiorstwu. Chodzi tu o to, aby pewne roboty specjalne, dla których trudno znaleźć wykonawcę, nie zostały pominięte w planie zaopatrzenia materiałowego.

Załącznikiem do instrukcji jest spis i cennik podstawowych materiałów budowlano-montażowych, którym należy posługiwać się przy wypełnianiu formularzy planu. Spis ten ujmuje materiały według grup branżowych, zapodaje nazwy dostawców, czyli branżowych central zbytu, oraz wyróżnia materiały reglamentowane oraz nie reglamentowane masowe, podlegające bilansowaniu

przez Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych P.K.P.G. Porządek wypełniania oraz przesyłania poszczególnych wzorów formularzy jest dokładnie opisany w instrukcji.

Jeżeli opracowanie instrukcji było trudne — zapewne i samo sporządzenie planu napotka na pewne trudności, tym bardziej, że w tej formie sporzą-

dzany on będzie po raz pierwszy. Pokonanie tych trudności, poprawne zaplanowanie zaopatrzenia inwestycji oraz konsekwentne i ścisłe wykonanie tego planu — przyczyni się do poprawy tego odcinka wykonania inwestycji w 1950 roku. Jest to bojowe zadanie w pierwszym roku sześcioletniego planu rozbudowy naszego kraju.

MGR T. FENDLER

Zapotrzebowania pozaplanowe

Na marginesie konferencji z Centralami Handlowymi.

Jednym z zagadnień, dręczących od początku bieżącego roku liczne rzesze zaopatrzeniowców były żądania wysuwane wobec nich przez Centralne Handlowe i Biura Sprzedaży, odnoszące się do określenia zapotrzebowania na r. 1950 i na okres planu sześcioletniego.

Metoda najczęściej stosowana przez dostawców polegała na rozsyłaniu do wszystkich odbiorców listów i ankiet, z żądaniem podania drobiazgowo wyspecyfikowanych zapotrzebowań na rozprawdane artykuły, w terminach wyprzedzających do pół roku plany zaopatrzenia, uprzedzając jednocześnie adresatów, że nienadesłanie w terminie wyczerpujących danych spowoduje całkowite pominięcie ich potrzeb przy ustalaniu planów zbytu.

Zaopatrzeniowcy, zależnie od stopnia doświadczenia, od rozporządzanego czasu i od temperamentu podeszli do tej sprawy różnie. Jedni odpowiedzieli, że mają zapowiedzianą szczegółową instrukcję w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia, która zrywając z najczęściej dotąd stosowaną metodą ustalania zapotrzebowań „pi razy oko, raz sufit” przewiduje ścisłe formy, wzory i sposoby obliczeń, bez zastosowania których nie podejmują się czegokolwiek zaplanować. Inni zrobili z otrzymanych ankiet odpisy i przesłali je do swych władz w M. P. i H., a następnie w PKPG, z zapytaniem jak mają postąpić. Inni jeszcze umieściwszy przed sobą na biurku zapas papieru, ołówek i maszynę do liczenia ustalili przy pomocy tych przyrządów m. i.:

- ile, jakiego rodzaju i formatu kopert będzie potrzebował w r. 1953 zaopatrywany przez nich przemysł,
- ile, jakiego rodzaju, przekroju i długości śrub należy przewidzieć dla obsługiwanego re-sortu w poszczególnych latach sześćdziesiątych,
- ile, jakiego rodzaju, gatunku i koloru farb zużyje przedsiębiorstwo w r. 1950 oraz jakie ilości, w jakich terminach i do których zakładów będą musiały być dostarczone przez Biuro Sprzedaży itd. itd.

W ten sposób liczne arkusze papieru pokryły się maczką cyfr, choć obliczającemu prawdopodobnie było trochę nieswojo, gdy wzrok jego padał na leżące obok pismo Centrali Handlowej z podkreślonym zdaniem: „... dane będziemy traktować jako wiążące i stanowiące podstawę do zawarcia umów handlowych”.

Pomimo załatwienia w ten czy inny sposób dręczącej sprawy, nastrój niepewności i zdenerwowania narastał. Przedstawiciele Central Handlo-

wych, nie mając pełnego materiału nie wiedzieli, co począć z planem zbytu, który miał być opracowany w szczegółach w m-cu maju, przedstawiciele zaś służby zaopatrzenia byli pełni obawy o to, czy ich przyszłe, istotne zapotrzebowanie znajdzie pełne pokrycie.

Dla wyjaśnienia sytuacji, pouczenia i uspokojenia tak jednej jak i drugiej strony została w dniu 1. VI. 49 r. zwołana przez Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych i Departament Handlu P.K.P.G. konferencja, na której ustalono wzajemne prawa i obowiązki dostawców i odbiorców w omawianym zakresie.

Przed wszystkim ustalono kilka prawd, których sformułowanie od razu wiele wyjaśniło.

Zbieranie zapotrzebowań przed poznaniem planu produkcji i opracowaniem dokładnego planu zaopatrzenia doprowadzi do błędów. Ponieważ dokładny plan będzie gotów około 15 października, ostateczne sformułowanie planów zbytu może się odbyć tylko po tym terminie.

Istnieją dwa typy artykułów:

- 1) artykuły typu rynkowego, produkowane systemem ciągłym,
- 2) artykuły typu specjalnego, produkowane na zamówienia.

O przyszłym zapotrzebowaniu na artykuły typu pierwszego najlepiej i najdokładniej winna wiedzieć sama Centrala Handlowa. Referenci branżowi na podstawie sytuacji kształtującej się w poszczególnych artykułach (interwencje, dodatkowe zamówienia, monity, zrzeczenia itp.) winni posiadać doskonałą orientację i mieć wyrobione wy-czucie o perspektywach zapotrzebowania w przyszłości. Po uzupełnieniu znajomości praktycznej elementami naukowej analizy rynku i zastosowaniu wskaźników ekonomicznych, dostawca z dostateczną dokładnością określi zapotrzebowanie w roku następnym i z dużym prawdopodobieństwem zapotrzebowanie w okresie długofalowym.

Co do artykułów typu drugiego — istotnie dostawca winien otrzymać pomoc od swych odbiorców. Jednakże, o ile zrozumiałe i wskazane jest aby np. CHP Odzieżowego zwróciła się do PKP, MON itp. wielkich odbiorców z zapytaniem jak oceniają przyszłe zapotrzebowanie na odzież, o tyle niesłuszne jest zwracanie się z takim pytaniem do któregoś z instytutów badawczo-naukowych, używających w ciągu roku kilkadziesiąt fartuchów, kilkanaście kombinezonów i kilka par rękawic.

Tak samo słuszne jest aby Biuro Sprzedaży Śrub, Nitów i Gwoździ zwróciło się np. do TASKO z prośbą o podanie orientacyjnego zapotrzebowania na te artykuły na rok następny, jednak najzupełniej niepotrzebne jest zwracanie się z takim pytaniem np. do Filmu Polskiego.

W artykułach specjalnych dostawca może spodziewać się podania przez swych głównych odbiorców, zanim ci nie opracują swych planów zaopatrzenia, jedynie danych orientacyjnych, nie może jednak wymagać, aby dane te były ścisłe i wiążące. Wobec tego niewłaściwe jest załatwianie tej kwestii drogą ankiet, będących zaprzeczeniem akcji oszczędności (papier, porto, czas wypełnienia).

Ostateczne sformułowanie decyzji powziętych na konferencji logicznie wypływa z powyższych twierdzeń i może być ujęte j. n.:

- 1) Centrale Handlowe mogą prosić o podanie danych orientacyjnych o przewidywanym

zapotrzebowaniu w okresach przyszłych w zakresie artykułów specjalnych, produkowanych na zamówienia tylko swych głównych odbiorców, jednakże nie drogą ankiet piśmiennych, lecz drogą osobistych konsultacji i konferencji. W zakresie artykułów masowych, produkowanych systemem ciągłym, Centrale Handlowe opracują projekty planów zbytu na podstawie danych ekonomicznych (analiza rynku, skorygowana wskaźnikami i procentami, przewidywanymi na następny rok.

- 2) Ścisłe i wiążące dane odnośnie do zapotrzebowania na r. 1950 będą Centrale Handlowe czerpać z planów zaopatrzenia, które zostaną u nich złożone do dnia 15 października.

Na podstawie danych z planów zaopatrzenia pierwotny projekt planów zbytu zostanie skorygowany i po zharmonizowaniu z planami produkcji stanie się właściwym planem zbytu.

EUGENIUSZ DREGER

Zaopatrzenie a oszczędność

(Artykuł omawia w zasadzie indywidualne zagadnienie. Można i należy wyprowadzić z niego dwa wnioski ogólne:

- 1) przy opracowywaniu planów oszczędnościowych nie wolno kierować się doraźnymi efektami;
- 2) lokować zamówienia należy z dużym poczuciem odpowiedzialności za straty mogące wyniknąć z tego tytułu w ogólnej gospodarce.

Red.).

Jeszcze dobrze nie przebrzmiały echa Krajowej Narady Oszczędnościowej a już skutki jej zaczęły przejawiać się w różnorodnej, lecz niestety nie zawsze właściwej formie. Szybkość ta, świadcząca o wybitnie pozytywnym stosunku świata pracy do wszelkich pociągnięć władz zwierzchnich, mających na celu w końcowym efekcie wspólnie dobro wszystkich, na wielu odcinkach musiała doprowadzić do nieprzemysłanych pociągnięć. Mamy na myśli zaopatrzenie. Konkretnie w branży farb i lakierów.

Oto długi szereg konsumentów tych produktów w odpowiedzi na podjętą akcję oszczędnościową, zaczął częściowo a często w całości rezygnować ze zgłoszonych swego czasu zamówień. Zjawisko to, z uwagi na zastosowanie farb, nie byłoby może tak groźne, gdyby dokonywane anulacje odnosiły się do drobnych ilości usprawiedliwiających normalną oszczędność, jaką niezawodnie można pogłębić przez szybkie użycie otrzymanego materiału malarskiego, które z kolei gwarantuje wykorzystanie jego nie pogorszonej jakości oraz zapobiega powstawaniu ciężko usuwalnego osadu, który nie może być wykorzystany, czy to przez właściwe i staranne posługiwanie się otrzymanym produktem.

Doświadczenie uczy, a z grubsza przeprowadzone obliczenia potwierdzają, że takie podejście do sprawy pozwoli tylko na tym drobnym odcinku zaoszczędzić w skali państwowej setki milionów złotych. Dlatego też zjawisko, w którego sprawie

piszemy, należy uznać za dziwne, a jak dalej wykażemy, również i za niebezpieczne.

Ze względu na zadanie jakie spełniają farby w ochronie dwóch najbardziej pospolitych, rozpowszechnionych a jednocześnie zasadniczych surowców t. j. żelaza i drzewa, należy im też poświęcić nieco więcej uwagi, szczególnie przy podejmowaniu decyzji co do zrezygnowania z ich zastosowania do przewidzianych planem prac.

Sprawa ta jest o tyle ważna i aktualna, że wg statystyk zagranicznych i krajowych setki tysięcy ton żelaza rocznie ulega zniszczeniu na skutek korozji, której szkodliwego działania, ciągle jeszcze we właściwy sposób się nie docenia. Prace wielu uczonych i specjalistów z tego zakresu w sposób nader ciekawy i przekonujący przedstawiają właśnie ten ogrom zniszczeń jakie powoduje korozja w ogólnej gospodarce żelazem.

Stratom wyrażającym się aż w miliardach złotych, przy dzisiejszym stanie techniki produkcyjnej i malarskiej można poważnie zapobiec przez powszechne stosowanie właściwie dobranych farb. Zaniechanie tych czynności lub wykonanie w nie wystarczający sposób, miast oszczędności przyczynia tylko wiele chwilowo niedostrzegalnych strat.

Doraźna oszczędność kilkudziesięciu czy też kilkuset tysięcy złotych, uzyskana w drodze skreślenia zamówienia, może i w efekcie na pewno spowodować po pewnym czasie straty wyrażające się w cyfrach wielokrotnie wyższych. A teraz parę słów o następstwach rezygnacji z zamówień na odcinku produkcji i zbytu.

Wydawać by się mogło, że wyjątkowa, deficytowa w większości swoich produktów branża farb i lakierów nie powinna odczuwać tego zjawiska. Tymczasem stosowany przez ten przemysł z konieczności system, polegający na tym, iż każdą produkcję podejmuje się i wykonuje na konkretne zamówienia, przyczynia się do tej współzależności.

Wypływający stąd ścisły związek produkcji z zapotrzebowaniem, powoduje komplikacje nieznanne zupełnie wielu innym dziedzinom wytwórczości.

W tych warunkach, szczególnie przy konieczności posługiwania się ogromną ilością surowców zagranicznych, przemysł farb i lakierów musi również dużo wcześniej, a więc na 2 miesiące przed terminem wykonania otrzymać konkretne zamówienia, które by mogły wypełnić przewidziany plan produkcji i umożliwić terminowy dopływ niezbędnych surowców. Jeżeli więc odbiorca, który przed miesiącem złożył zamówienie, zrezygnuje z niego przed rozpoczęciem produkcji na to zamówienie, to uderza to zasadniczo w Centralę Zbytu, która pospiesznie musi wypełnić lukę powstałą u producenta, gdyż jest odpowiedzialna za dostarczenie odpowiedniej ilości zleceń. Niezależnie od tej trudności musi być jeszcze uwzględniony moment asortymentu. obejmujący ponad 300 artykułów. W wypadku rezygnacji z zamówień wtedy gdy towar znajduje się w produkcji lub też został już wyprodukowany i nie zdążył opuścić wytwórni, przyczynia się w tej ostatniej do narastania remanentów i nierzadko, przy towarach nie wytrzymujących dłuższego składowania, ulega częściowemu zniszczeniu. Zarówno jedno jak i drugie zjawisko są niepożądane i wręcz szkodliwe. I jeżeli kwestia remanentów już wcześniej urosła do rozmiarów problemu, gdyż zamrażają one niesłychanie

wielkie kapitały, i to wszystko miało miejsce w zupełnie normalnych warunkach współpracy między odbiorcą i dostawcą, to możemy sobie wyobrazić ten wybitnie ujemny wpływ, kiedy dotąd zdarzające się „wypadki” anulacji przerodzą się w „system”.

Nawet przy założeniu, że rezygnacja odbiorcy w naszym wypadku nie spowoduje straty bezpośrednio u niego, w co trudno jednak uwierzyć, a odbije się niekorzystnie w jakimkolwiek innym miejscu, dla całokształtu gospodarki państwowej jest rzeczą zupełnie bez znaczenia. Bardzo czuły seismograf wspólnej puli każdy wypadek na pewno zarejestruje. I zarejestruje go na koncie strat. Dlatego musimy wymagać od wszelkich organów zaopatrzenia, aby bardzo wnikliwie i wszechstronnie rozpatrywały każdą sprawę anulacji zamówień przed powzięciem decyzji — aby obok zbadania skutków jakie to pociągnięcie może wywołać u nich samych, zadały sobie pytanie i zdały też sprawę z następstw, jakie to może mieć na odcinku produkcji.

Uwagi te mają oczywiście zastosowanie do tych odbiorców, którzy prowadzą prawidłową, planową gospodarkę, postawioną na odpowiednio wysokim poziomie, a nie mogą natomiast odnosić się do tych, którzy zamawiali towary „na wszelki wypadek” w ogóle lub w ilościach nie uzasadnionych rzeczywistą potrzebą.

ARNOLD KAWCZYŃSKI

Przedmioty nietrwałe

Rozgraniczenie majątku trwałego od przedmiotów nietrwałych (określonych w instrukcji do planu zaopatrzenia jako inwentarz krótkotrwały i małowartościowy) w dalszym ciągu przedstawia w terenie jeszcze trudności, mimo wielokrotnych wyjaśnień w tej sprawie. W komentarzu do nowego Jednolitego Planu Kont obowiązującego dla przedsiębiorstw przemysłowych od dnia 1 stycznia 1950 roku w uwagach do grupy 35 podano następujące określenie przedmiotów nietrwałych:

„Za przedmioty nietrwałe uważa się ruchomości fabryczne, biurowe itp., które z uwagi na swą niską cenę lub czas użytkowania nie są zaliczone, w myśl obowiązujących instrukcji, do składników majątku trwałego. Należą tutaj przykładowo: przyrządy, narzędzia, sprawdziany, modele, mniejsze przedmioty urządzeń fabrycznych i biurowych, rowery itp.”

Pod pojęcie nakładu inwestycyjnego zgodnie z instrukcją 4/DI-F33 MP i H z dnia 15 stycznia 1949 roku podpada „nabycie **maszyn, urządzeń technicznych, sprzętu i inwentarza** w wypadkach, gdy wartość przedmiotu przekracza kwotę zł 20.000^{*)}, a jednocześnie okres jego użyteczności przekracza 1 rok”. Powyższe obiekty finansowane z planu inwestycyjnego zaliczane są do składników majątku trwałego. Te wszystkie przedmioty, które nie podpadają pod powyższe określenie nie mogą być odnoszone na majątek trwały, stanowią właśnie przedmioty nietrwałe i z tego względu pokrywa-

ne są ze środków obrotowych. Wyjątki od tej zasady stanowi pierwszy komplet wyposażenia nowopowstających przedsiębiorstw niezbędnego do rozpoczęcia działalności, które jest nabywane ze środków inwestycyjnych.

Jeżeli przyjmiemy, że zasadniczo maszyny i urządzenia techniczne zwykle czynią zadość wymaganiom podanym wyżej dla nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach czynnych będą nabywane, jako przedmioty nietrwałe, przede wszystkim pomoce warsztatowe i ruchomości, których użyteczność nie przekracza jednego roku bez względu na wartość lub też niezależnie od czasu użyteczności o ile wartość pojedynczego przedmiotu nie przekracza zł 30.000.

Poza tym do tej pozycji zaliczana będzie wszelkiego rodzaju odzież ochronna i odzież robocza bez względu na jej wartość i czas użyteczności.

Instrukcja do planu zaopatrzenia materiałowego na 1950 rok wymienia przykładowo następujące przedmioty nietrwałe:

- a) narzędzia robocze: ślusarskie, kowalskie, kotlarskie, do obróbki metali, ciesielskie itd.,
- b) przyrządy i narzędzia pomiarowe i miernicze: taśmy pomiarowe, mikromierze, suwmiarki itp.,
- c) przyrządy specjalne: transformatoriki przenośne, lampy bezpieczeństwa w górnictwie itp.,
- d) inwentarz drobny: biurowy, magazynowy, straży pożarnej, taboru konnego, gospodarczy, laboratoryjny itp.,

^{*)} Kwota obecnie podwyższona do 30.000,— zł.

e) odzież ochronną: hełmy ochronne, płaszcze, rękawice ochronne, ubrania szybwe itp.“

Wykaz ten — podany przykładowo — można by rozszerzyć dodając np.: obok narzędzi dla obróbki metali, narzędzia do obróbki drzewa, obok odzieży ochronnej — odzież roboczą, umundowanie itd.

Wydaje się jednakże, że sporządzenie takiego wykazu jest niecelowe, raczej bardziej właściwe byłoby, jeżeli w ogóle mają być opracowywane, ustalenie takich wykazów dla poszczególnych gałęzi przemysłów, gdyż inne przedmioty będzie obejmował taki wykaz dla przemysłu węglowego niż np. dla przemysłu spożywczego, a jeszcze inne dla przedsiębiorstw budowlanych. Właściwsze natomiast wydaje się przestrzeganie ogólnej zasady obowiązującej przy kwalifikowaniu do tej grupy

materiałów. Nie należy do tej grupy odnosić żadnych materiałów zużywanych **jednorazowo** w procesie produkcyjnym lub też zużywanych do remontu maszyn i urządzeń technicznych, lecz jedynie **przedmioty zużywane w krótszym czy dłuższym** okresie czasu, z tym jedynie ograniczeniem, że przedmioty te nie są zaliczane do majątku trwałego tj. nie podpadają pod pojęcie nakładu inwestycyjnego. Należy przy tym pamiętać, że ograniczenie wartości (zł 30.000) dotyczy nie wszystkich przedmiotów, lecz tylko tych, które należą do grup zaliczanych do majątku trwałego. Np.: koszt dla sfera w cenie zł 34.000 należy zaliczyć do przedmiotów nietrwałych, gdyż nie jest to ani sprzęt, ani inwentarz, ani tym bardziej maszyna, nie może być przeto odniesiony do majątku trwałego, jakkolwiek wartość jego przekracza złotych 30.000.

Pytania i odpowiedzi na temat instrukcji w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia na rok 1950

Instrukcja opublikowana w Nr 2 i 3 „Gospodarki Materiałowej“ jest obszerniejsza i bardziej dokładna niż zeszlóroczna. Nie mniej jednak i tym razem nie zostało powiedziane wszystko bez reszty — pewną ilość zagadnień pozostawiono do rozwiązania centralnym zarządom i ich centralnym komórkom zaopatrzenia, które, biorąc pod uwagę specyficzne warunki i możliwości podległego przemysłu, powinny we własnym zakresie rozpracować szczegółowo ogólne wskazówki i wytyczne zawarte w instrukcji.

Instrukcji takiej, jaką jest instrukcja zaopatrzeniowa nie można bowiem inaczej traktować niż jako ramową. Różnice organizacyjne, niejednolitość cykli i systemów produkcyjnych, różny stopień doświadczenia i poziomu wykształcenia planistów w poszczególnych centralnych zarządach, samodzielnych zjednoczeniach i monopolach będą wymagały od ich kierowników bardziej lub mniej szczegółowej adaptacji instrukcji.

Adaptacja powinna jednakże być przeprowadzana bardzo ostrożnie, tak aby zasadnicza linia wytycznych instrukcji nie została wypaczona przez jej niewłaściwą interpretację.

Dlatego też Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych z uznaniem odnosi się do tych przedstawicieli przemysłu, którzy zwracają się do P.K.P.G. i do branżowych ministerstw przemysłu z prośbą o wyjaśnienie niezrozumiałych punktów instrukcji. Pytania podobne będą aktualne również i po zakończeniu akcji adaptacyjnej. Podczas praktycznego zastosowania instrukcji w zakładach, przedsiębiorstwach i centralach będą powstawały dalsze wątpliwości. Wątpliwości będą powstawały we wszystkich przemysłach i najprawdopodobniej będą mniej więcej podobne. Wobec tego Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych postanowił publikować w „Gospodarce Materiałowej“ zgłoszone charakterystyczne pytania i udzielone odpo-

wiedzi w tym celu, aby ogół planistów był powiadomiony o właściwej interpretacji instrukcji.

W ieniejszym numerze „Gospodarki Materiałowej“ podajemy pierwszą serię pytań i odpowiedzi. Niektóre z nich zaskakuja swoją naiwnością i świadczą o tym, że instrukcja nie została dokładnie przestudiowana. Odpowiedź bowiem na wiele z nich znajduje się w treści samej instrukcji i nie wymaga żadnych dodatkowych wyjaśnień. Przy tej okazji Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych zwraca się z prośbą do kierowników przemysłu o dopilnowanie, aby instrukcja była nie tylko przeczytana, ale dokładnie przestudiowana i przedyskutowana przez osoby sporządzające plan.

Wszystkie wątpliwości, które nie będą mogły być wyjaśnione podczas podobnych dyskusji, należy kierować w drogę najkrótszej do właściwego ministerstwa, któremu dany przemysł podlega, z odpisem dla Departamentu Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych P.K.P.G.

Ministerstwa są z kolei proszone o nadsyłanie do P.K.P.G. odpisu udzielanych wyjaśnień wzgl. o jak najszybsze zgłaszanie zagadnień i pytań, których same nie będą mogły rozwiązać lub załatwić.

1. Plan zaopatrzenia materiałowego (wzory opracowywane przez zakłady Nr 1-Z, 2-Z, 3-Z i 4-Z) nie ma rubryki „Norma zapasu“ na d. I. 1950 i 31. 12. 1950. Wynika z tego, że norma zapasu ma być dla zakładu odgórnie opracowana, zatem zakłady nie mają możliwości przed korektą zjednoczenia opracować planów finansowo-gospodarczych.

Odp. Zakład nie sporządza pełnego planu przem.-fin., lecz daje tylko dane wrywkowe, uzupełnione następnie przez przedsiębiorstwo. Dla opracowania potrzebnych wycinków planu przem.-fin. dane z wzorów zakładowych planu zaopatrzenia są wystarczające.

2. Czy w planie zaopatrzenia materiałowego należy umieszczać wydatki na akcję socjalną (np. wyposażenia żłobków, tekstylia itp.).
- Odp.* Tak — mówi o tym Cz. I. instrukcji (Gosp. Mat. Nr 2 str. 39, łam drugi, wiersze 21-26 od dołu. Wydatki na akcję socjalną są kosztami pozaoperacyjnym, o kt. mówi Cz. I., Rozdz. III, str. 47 instrukcji. W planie obrotu mat. wydatki te są ujęte w oddzielnej pozycji.
3. Czy w planie zaopatrzenia należy umieszczać zapotrzebowania majątków rolnych przyfabrycznych.
- Odp.* Jeśli plan przem.-fin. obejmuje gospodarke majątków rolnych, to i plan zaopatrzenia winien obejmować ich potrzeby materiałowe.
4. Jak obliczać początkową normę zapasu dla art. pomocniczych.
- Odp.* Wskazówki są podane w Cz. I instrukcji, rozdział II, pkt c) oraz Cz. III instrukcji (opublikowana w 3-cim numerze Gospodarki Mat.
5. Czy można zwiększyć procentowo normę art. podstawowych w przewidywaniu strat przy transporcie i produkcji (np. stłuczki butelek, uszkodzenie opakowań papierowych itp.).
- Odp.* Tak.
6. W jakiej pozycji należy umieszczać kożuchy wartości powyżej 30.000 zł i trwałości ponad 1 rok.
- Odp.* Wszelkie ubrania (a więc i kożuchy) wchodzi do inwentarza małowartościowego i krótkotrwałego bez względu na ich wartość i trwałość.
7. Jaką stosować normę czasową zapasu dla art. reglamentowanych, w zależności od cyklu dostaw (3 miesiące czy 6).
- Odp.* Kwestia obliczania norm zapasu jest omówiona ogólnie we właściwym rozdziale Cz. I. instrukcji oraz szczegółowo w Cz. III instrukcji. Wielkość normy nie zależy od tego, czy dany artykuł jest reglamentowany czy nie. Nie można stawiać pytania, od jakiego cyklu dostaw ona zależy (od 3 czy 6 mies.), gdyż bierze się pod uwagę rzeczywisty cykl dostaw.
8. Co oznacza nagłówek „numeracja ogólna“ we wzorach Nr 1-Z i 2-Z.
- Odp.* Poszczególne arkusze planu powinny posiadać kolejne numery, obok zaś należy podać ogólną ilość arkuszy całego planu.
9. Jak wpisywać art. reglamentowane na ark. 4-Z — razem czy oddzielnie.
- Odp.* Na jednym arkuszu, ale w 2 oddzielnych pozycjach.
10. Dopuszczalna wartość materiałów, które można umieszczać wartościowo tj. 50.000 zł odnosi się do jednego artykułu branży, czy do całej branży.
- Odp.* Powyższa granica wartościowa nie odnosi się ani do branży ani do artykułu, lecz dotyczy pozycji wykazu artykułów.
11. Czy wydatki na remonty eksploatacyjne należy umieszczać w planie zaopatrzenia materiałowego.
- Odp.* Tak.
12. Czy ceny zgłoszone w wykazie artykułów dla planowania opiewają franco stacja odbiorcy, czy stacja załadowania.
- Odp.* W wykazie artykułów są podane ceny franco stacja odbioru; są to jedyne ceny, które w r. 1950 będą obowiązywać.
13. Na jakich formularzach należy opracowywać uzasadnienia zużycia materiałów wymagających uzasadnienia.
- Odp.* Na formularzach 1-Z lub 2-Z — mówi o tym wyraźnie str. 47 instrukcji (Gosp. Mat. Nr 2).
14. Barwniki przy produkcji szkła sygnałowego są materiałem podstawowym czy pomocniczym.
- Odp.* Szkło niebarwione nie jest szkłem sygnałowym, a więc barwnik jest w tym wypadku materiałem podstawowym.
15. Worki do cementu są mat. podstawowym czy opakowaniem.
- Odp.* Cement trafia do odbiorcy zawsze w worku, jest to więc opakowanie będące nieodłączną częścią zawartego w nim produktu i powinno być zaliczone do materiałów podstawowych.
16. Wytyczne produkcyjne nie są rozbite na kwartały, tymczasem dla obliczenia norm zapasu powinien być znany procentowy udział materiału w rocznej produkcji.
- Odp.* Przedsiębiorstwo po otrzymaniu rocznych wytycznych produkcyjnych powinno samo rozbić kwoty ogólne na poszczególne kwartały. Jedyne przedsiębiorstwo bowiem, w porozumieniu z podległymi zakładami, znając ich możliwości produkcyjne wyjściowe na początku roku i terminy wykonania inwestycji, zwiększających te możliwości, może ustalić, jaki będzie udział kwartałów w rocznej produkcji.
17. Do której pozycji układu rodzajowego należy zaliczyć artykuły odnoszące się do bezpieczeństwa i higieny pracy oraz straży pożarnej, o ile wartość tych przedmiotów przekracza kwotę 30.000 zł.
- Odp.* Wyposażenie nowotworzącej się komórki w potrzebny sprzęt jest inwestycją, natomiast uzupełnienie sprzętu już posiadanego, wymiana starego na nowy, nawet jeśli jego wartość przekracza kwotę 30.000 zł powinno być ujęte w planie zaopatrzenia materiałowego nieinwestycyjnego w pozycji inwentarza małowartościowego i krótkotrwałego. Dokładne wyjaśnienie tej kwestii znajduje się w artykule nacz. Kawczyńskiego z Dep. Finansowego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego publikowanego w niniejszym numerze „Gospodarki Materiałowej“.
18. Planowanie zaopatrzenia może być dokładne, jeśli zakład posiada asortymentowy plan produkcji. Tymczasem wytyczne produkcyjne są ogólnikowe.
- Odp.* Rozpracowanie asortymentowe wytycznych produkcyjnych i opracowanie planu zaopatrzenia powinno być jednoczesne. Wychodząc z ogólnych wytycznych produkcyjnych obydwie planujące komórki (produkcji i zaopatrzenia) pracują w ścisłym porozumieniu, korygując wzajemnie opracowane cyfry przez wzięcie pod uwagę możliwości produkcyjnych z jednej strony i możliwości zaopatrzenia z drugiej.
19. Do jakiej pozycji układu rodzajowego należy zaliczyć pasy napędowe, których trwałość jest nie wiadoma i wartość przekraczająca 30.000 zł.

Odp. Pasy napędowe stanowiące pierwsze wyposażenie uruchamianego motoru czy maszyny są inwestycją. Te, które są przeznaczone do wymiany już pracujących na urządzeniach technicznych, są materiałem pomocniczym.

20. Czy przy wycenie planu zaopatrzenia należy się posługiwać „Katalogiem cen niezmiennych“.

Odp. Nie. Przy wycenie planów zaopatrzenia na cele nieinwestycyjne i na cele inwestycyjne jedynymi

obowiązującymi cenami są ceny planowe podane w „Wykazie artykułów dla planowania zaopatrzenia oraz w „Spisie i cenniku podstawowych materiałów budowlano-materiałowych“.

W tych wypadkach, gdy w/w Wykaz lub Spis nie podaje ceny, wzgl. jeśli umieszczona w nich cena bardzo znacznie odbiega od rzeczywiście płaczonej — należy posługiwać się cennikami dostawców, uzasadniając w każdym wypadku zastosowanie innej ceny niż planowa. —

PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA GOSPODARSTWA RZECZEGO

Dep. Bilansów Towarowych Art. Przemysłowych
Warszawa, Plac 3 Krzyży 5.
w/g Rozdzielnika

— Ministerstwa — do wykonania

— Centrale Handlowe — do wiadomości.

Nasz znak: BJ-I-0400-31-1949

Data: 13. VI. 1949 r.

Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego przesyła w załączeniu instrukcję do planu zaopatrzenia materiałowego na cele nieinwestycyjne na rok 1950 z prośbą o opracowanie zgodnie z nią planu zaopatrzenia i nadesłanie go do P.K.P.G. Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych do dnia 15 października br.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
(Zdzisław Deutschman)

INSTRUKCJA

w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia materiałowego na cele nieinwestycyjne na rok 1950.

I. Zasady ogólne

1.

Niniejsza instrukcja odnosi się do planowania zaopatrzenia w materiały na cele nieinwestycyjne.

Planowanie zaopatrzenia w materiały na cele inwestycyjne uregulowane zostanie osobną instrukcją Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2.

Niniejsza instrukcja ustala formę i ogólne zasady opracowania przez Ministerstwa i równorzędne im władze centralne zbiorczych planów zaopatrzenia na rok 1950, dla których sporządzenia podstawą jest załączony spis materiałów.

3.

1. Plany zaopatrzenia, opracowane przez Ministerstwa, są skontrolowanymi i zsumowanymi planami zaopatrzenia podległych im jednostek.

2. Plany zaopatrzenia, opracowane przez podległe Ministerstwu jednostki, winny być sporządzone w formie umożliwiającej opracowanie planów zbiorczych Ministerstw, ustalonych niniejszą instrukcją.

4.

Plan zaopatrzenia winien być sporządzony w sposób:

- a) zapewniający, że planowane zużycie znajduje uzasadnienie w planach produkcji lub innych planach, czego wyrazem jest stosowanie norm zużycia,
- b) zapewniający, że planowane zapotrzebowanie uwzględni posiadane zapasy oraz zapewnia dostosowanie ich do rzeczywistych wymagań przez stosowanie norm zapasów,
- c) zapewniający pokrycie finansowe zapotrzebowanych materiałów odpowiednimi pozycjami planów finansowych.

5.

Plan zaopatrzenia może obejmować jedynie materiały zużywane bezpośrednio przez zapotrzebowujących. Nie jest dozwolone wstawianie do planów zaopatrzenia materiałów z zamiarem odstąpienia ich innym jednostkom.

6.

Ministerstwa przy ustalaniu trybu i formy sporządzania planów zaopatrzenia przez podległe im jednostki winny kierować się następującymi wytycznymi:

- a) w Ministerstwach: Górniczego i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego — jednostki podległe cen-

tralnym zarządom, monopolom, zjednoczeniom podległym bezpośrednio Ministerstwu oraz inne jednostki; wyznaczone przez właściwe Ministerstwa, opracowują plany zaopatrzenia zgodnie z instrukcją w sprawie sporządzenia planu zaopatrzenia w przemyśle na rok 1950, z dn. 25 kwietnia 1949 („Gospodarka Materiałowa“ Nr 2, marzec-kwiecień 1949). Planowanie zaopatrzenia w zakładach przemysłu miejscowego i spółdzielczego oraz w jednostkach nie będących zakładami przemysłowymi, uregulowane zostanie instrukcją właściwych Ministerstw.

- b) W Ministerstwach: Komunikacji, Żeglugi i Leśnictwa tryb planowania zaopatrzenia ustalony zostanie przez właściwe Ministerstwo przy zastosowaniu sposobów opracowania planu zaopatrzenia, ustalonych w instrukcji z dn. 25 kwietnia 1949 r.

- c) W Ministerstwach nie wymienionych w punktach a) i b) tryb planowania zaopatrzenia ustali właściwe Ministerstwo przy zachowaniu zasad ustalonych w niniejszej instrukcji. W zakładach przemysłowych planowanie zaopatrzenia winno być oparte o zasady i sposoby planowania ustalone w instrukcji z 25 kwietnia 1949 r.

7.

1. Ewentualne zmiany, poprawki i uzupełnienia planu rocznego mogą być przeprowadzone jedynie w wypadkach należycie uzasadnionych, przy czym z uzasadnienia musi wynikać, że zmiana wzgl. poprawka spowodowana została okolicznościami nie dającymi się przewidzieć w czasie sporządzania planu rocznego.

2. Zmiany względnie poprawki winny być zgłaszane w całości do P.K.P.G., a w odcinkach branżowych do właściwych Central Zbytu w terminie od 1 kwietnia 1950 do 15 maja 1950.

II. Spis materiałów.

8.

Sposób zastosowania spisu przy opracowaniu planu zaopatrzenia w Ministerstwach: Górniczego i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego został ustalony w instrukcji z dnia 25 kwietnia 1949 r.

W zakładach przemysłu miejscowego, spółdzielczego oraz w jednostkach nie będących zakładami przemysłowymi, sposób zastosowania spisu będzie określony instrukcją właściwego Ministerstwa.

9.

Sposób zastosowania spisu w Ministerstwach: Komunikacji, Żeglugi i Leśnictwa zostanie określony przez te Ministerstwa, zgodnie z zasadami ustalonymi w instrukcji z dnia 25 kwietnia 1949 r.

10.

Ministerstwa nie wymienione w pp. 8 i 9 opracowują ilościowo zbiorcze plany zaopatrzenia w następujące materiały:

- a) materiały przydzielone przez P.K.P.G., oznaczone w rubryce 6 spisu znakiem „R”,
- b) materiały stanowiące przedmiot importu wyłącznego, oznaczone w rubryce 7 spisu znakiem „Zo”,
- c) materiały, stanowiące przedmiot importu uzupełniającego, oznaczone w rubryce 7 spisu znakiem „Zu”. Zapotrzebowanie na materiały nie wymienione w ustępach a, b i c Ministerstwa nie wymienione w pp. 8 i 9 podają w zbiorczej pozycji tylko wartościowo (punkt 20 ust. 3).

11.

1. Podstawą wyceny zapotrzebowanych materiałów są ceny planowe, podane w załączonym spisie materiałów. Ceny te ustalone zostały dla poszczególnych pozycji spisu przez branżowe centrale zbytu jako średnie ważone cen asortymentów objętych daną pozycją, w oparciu o udział ilościowy poszczególnych asortymentów w zbyciu.

2. Przy niektórych pozycjach wykazu okazało się podanie cen obowiązujących przy wycenie planu zaopatrzenia niemożliwe wzgl. niecelowe. W tych wypadkach gdzie ceny w wykazie nie są podane, należy dokonać wyceny w/g obowiązujących cenników wzgl. na podstawie cen z ostatnio zawartych transakcji. Ceny podane winny być cenami franco stacją przeznaczenia (bez doliczania kosztów transportu).

III. Tryb planowania zaopatrzenia.

12.

Organy zaopatrzenia centralnych zarządów, zjednoczeń podległych bezpośrednio Ministerstwu oraz monopolu, należących do Ministerstw: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego oraz Przemysłu Rolnego i Spożywczego, opracowują plany zaopatrzenia na formularzach przewidzianych w instrukcji z dn. 25 kwietnia 1949 r. i przesyłają je w trybie instrukcją tą ustalonym.

Wyżej wymienione Ministerstwa plany te analizują oraz przesyłają o nich swe uwagi i opinie do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Dep. Bilansów Towarowych Art. Przemysłowych, zwracając szczególną uwagę na cele przeznaczenia zapotrzebowanych materiałów i dynamikę norm zużycia.

13.

Ministerstwa: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego w odniesieniu do podległych im jednostek, nie wymienionych w p. 12 oraz inne Ministerstwa w odniesieniu do wszystkich podległych im jednostek, opracowują zbiorcze plany zaopatrzenia na formularzach wg wzorów nr 1-ZO, 2-ZO i 3-ZO, załączonych do niniejszej instrukcji.

14.

1. Plany zbiorcze Ministerstw, wymienionych w p. 13 winny być sporządzone według podziału branżowego przyjętego w spisie materiałowym.

2. Plan zaopatrzenia dla każdej branży winien być podzielony na dwie grupy, obejmujące na oddzielnych arkuszach:

- a) artykuły rozdzielane przez P.K.P.G., a oznaczone w spisie znakiem R,
- b) artykuły inne.

3. W ramach grup przewidzianych powyżej (ust. 2) należy zachować kolejność poszczególnych pozycji zgodną ze spisem materiałowym.

4. Plany zbiorcze, sporządzone w sposób przewidziany w niniejszym punkcie, winny być przesłane w 1 egzemplarzu do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Dep. Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15. X. 1949 r.

15.

1. Na podstawie planów zbiorczych Ministerstwa opracowują wycinkowe plany zaopatrzenia, obejmujące

materiały rozprowadzane przez poszczególnych wymienionych w spisie materiałowym dostawców (centrale zbytu, centrale zaopatrzenia, centrale importowe — wg rubryki 8 spisu).

Ze względu na to, że w obrębie niektórych central istnieją biura sprzedaży o tak poważnym zakresie działania i rozprowadzające artykuły o tak odrębnym dla nich charakterze, że dla tych biur sprzedaży znajdzie potrzeba przesłania osobnych wycinków z planu zaopatrzenia w zakresie artykułów przez te biura sprzedaży rozprowadzanych.

Wykaz biur sprzedaży, których to postanowienie dotyczy, podany zostanie do wiadomości wszystkich zainteresowanych osobnym pismem okólnym P.K.P.G.

Jeśli przy danym artykule w rubryce 8 nie jest wymieniony dostawca, wycinkowy plan zaopatrzenia należy przesłać do importera (rubryka 10).

2. O ile materiały, rozprowadzane przez poszczególnych dostawców, wchodzi w skład różnych grup branżowych, plany wycinkowe, opracowane przez Ministerstwa, winny być sporządzone na osobnych arkuszach dla każdej z branż.

3. W ramach podziału, przeprowadzanego w myśl ust. 1 i 2 niniejszego punktu, należy zachować kolejność poszczególnych pozycji zgodnie ze spisem materiałów.

4. Wycinkowe plany zaopatrzenia winny być przesłane przez Ministerstwa do właściwych dostawców (w rozumieniu ust. 1 niniejszego punktu) w nieprzekraczalnym terminie do dn. 15. X. 1949 r. w 1 egzemplarzu.

IV. Plany zaopatrzenia samorządu i spółdzielczości.

16.

Plany zaopatrzenia jednostek należących do samorządu są zbierane i kontrolowane przez następujące Ministerstwa:

- a) Min. Górnictwa i Energetyki — odnośnie do gazowni i elektrowni,
- b) Min. Handlu Wewnętrznego — odnośnie do chłodni, targowisk, wystaw, młynów, rzeźni, mleczarni,
- c) Min. Komunikacji — odnośnie do dróg, ulic, wiaduktów, mostów, komunikacji miejskiej, portów śródlądowych,
- e) Min. Zdrowia — odnośnie do uzdrowisk, szpitali, sanatoriów, ośrodków zdrowia, zakładów opieki nad matką i dzieckiem do lat 3,
- e) Min. Oświaty — odnośnie do szkół, przedszkoli, zakładów opieki nad dzieckiem powyżej lat 3,
- f) Min. Pracy i Opieki Społecznej — odnośnie do zakładów dla inwalidów, dla dorosłych,
- g) Min. Administracji Publicznej — odnośnie do wodociągów, pożarnictwa oraz pozostałych jednostek samorządowych.

17.

Plany zaopatrzenia jednostek spółdzielczych są zbierane i kontrolowane przez następujące Ministerstwa:

a) Min. Handlu Wewnętrznego — obejmuje swymi planami:

- Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”
- „ Spółdzielni Spożywców „Społem”
- „ Ogrodniczą
- „ Mleczarsko-Jajczarską
- „ Spółdz. — Państwową Rybną
- „ Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich.

b) Min. Przemysłu Lekkiego — obejmuje swymi planami:

- Centralę Spółdzielni Pracy
- „ Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność”.
- c) Min. Budownictwa — obejmuje swymi planami: Centralę Spółdzielni Mieszkaniowych.

V. Formularze do planu zaopatrzenia.

18.

1. Formularze wg wzoru 1-ZO służą dla opracowania przez Ministerstwa w zakresie przewidzianym w punkcie 13, w jednostkach ilości:

- a) planów zbiorczych w układzie określonym w punkcie 14,
- b) wycinkowych planów zaopatrzenia w układzie określonym w p. 15.

Ministerstwo

PLAN ZAOPATRZENIA MATERIAŁOWEGO
na cele nieinwestycyjne
 na rok 1950

Wzór 1-ZO
 (ilościowy)

L. p.	B r a n ż a			L. p. arkusza.....		Ilość arkuszy.....	
	Nr stat. G.U.S.	NAZWA MATERIAŁU	Jedn. miary	Zapasy na 1. I. 1950	Zapotrzebowanie na rok 1950	Zużycie w roku 1950	Zapasy na 31. XII. 1950
1	2	3	4	5	6	7	8

Ministerstwo

PLAN ZAOPATRZENIA MATERIAŁOWEGO
na cele nieinwestycyjne
 na rok 1950

Wzór 2-ZO
 (wartościowy)
 wartość

L. p.	B r a n ż a				L. p. arkusza		Ilość arkuszy	
	Nr stat.G.U.S.	NAZWA MATERIAŁU	Jedn. miary	Cena jedn.	Zapasy na 1. I. 1950	Zapotrzebowanie na r. 1950	Zużycie w r. 1950	Zapasy na 31. XII. 1950
1	2	3	4	4a	5	6	7	8

Ministerstwo

PLAN ZAOPATRZENIA MATERIAŁOWEGO
na cele nieinwestycyjne
 na rok 1950

Wzór 3-ZO
 (uzasadnienie)

L. p.	B r a n ż a			L. p. arkusza.....		Ilość arkuszy.....
	Nr stat. G.U.S.	NAZWA MATERIAŁU ZUŻYWANEGO	Jedn. miary	Ilość zużycia	Przeznaczenie	
1	2	3	4	5	6	

2. Przy wypełnianiu poszczególnych rubryk wzoru 1-ZO należy stosować następujące zasady:

Rubryki 1—2 — nie wymagają wyjaśnień.

Rubryka 3 — nazwy materiałów winny być podawane zgodnie z ich brzmieniem wg spisu materiałów. Specyfikacja materiałów winna odpowiadać wymaganiom ustalonym w punktach 8, 9 i 10 nin. instrukcji.

Rubryka 4 — jednostka miary winna odpowiadać jednostce przewidzianej w spisie materiałów, załączonym do niniejszej instrukcji.

Rubryka 5 — Zapas na 1. I. 1950 winien być obliczony jako wynikowa następującego rachunku:

zapas na 1. I. 1949 r. + zaopatrzenie w r. 1949 (zrealizowane w I półroczu plus planowane na II półroczu) — zużycie w r. 1949 (rzeczywiste w I półroczu plus planowane w II półroczu).

Rubryka 6 — Planowane zapotrzebowanie na rok 1950 uzyskuje się jako wynik rachunku:

zapas na 31. XII. 1950 (rubr. 8) + zużycie w r. 1950 (r. 7) — zapas na 1. I. 1950 (rubr. 5).

Rubryka 7 — Planowane zużycie wynika z planów produkcji oraz innych planów działalności jednostek wchodzących w skład Ministerstw.

Plany zużycia materiałów rozdzielanych przez P.K.P.G. jak również materiałów importowanych (R, Zo, Zu wg oznaczeń w spisie materiałów) winny być uzasadnione na formularzach wg wzoru 3-ZO.

Rubryka 8 — Zapas na 31. XII. 1950 winien być przyjęty zgodnie z normą zapasu na 31. XII. 1950.

W wypadku, gdy norma zapasu nie może być obliczona należy w rubryce 6 przyjąć:

Planowane zapotrzebowanie w 1950 r. równe planowanemu zużyciu w 1950 r.

19.

1. Formularze wg wzoru 2-ZO służą dla opracowania przez Ministerstwa w zakresie przewidzianym w punkcie 13 niniejszej instrukcji w jednostkach wartości oraz w układzie analogicznym do zastosowanego przy sporządzaniu planów ilościowych na formularzach wg wzoru 1-ZO:

- a) planów zbiorczych,
- b) planów wycinkowych dla dostawców.

2. Przy wypełnianiu poszczególnych rubryk wzoru 2-ZO należy stosować następujące zasady:

Rubryki 1—4 — winny być wypełnione w sposób analogiczny jak odpowiednie rubryki wzoru 1-ZO.

Rubryka 4a — cena jednostkowa winna odpowiadać cenie ustalonej w spisie materiałów załączonym do niniejszej instrukcji.

Rubryki 5—8 — winny być wypełnione jako iloczyn odpowiednich pozycji wzoru 1-ZO przez cenę jednostkową.

3. Ministerstwa w zakresie przewidzianym w punkcie 14, po wypełnieniu formularzy 2-ZO zgodnie z ust. 1 i 2, sporządzają na wzorze 2-ZO zbiorcze zestawienie pełnego wartościowo ujętego zapotrzebowania materiałowego. Do zestawienia tego wpisuje się ogólne wartości materiałów zaplanowanych ilościowo w poszczególnych branżach oraz ogólną wartość materiałów nie zaplanowanych ilościowo (punkt 11).

Przykład dla rubryki 3 wzoru 2-ZO:

Kopaliny
Zelazo
Metale nieżelazne
Chemia
.....
Inne materiały
nie zaplanowane ilościowo.

Razem

20.

1. Formularze 3-ZO służą dla uzasadnienia planów zużycia wstawianych w formularzach wg wzoru 1-ZO odnośnie do materiałów rozdzielanych przez P.K.P.G. (R wg oznaczenia spisu materiałowego) oraz materiałów stanowiących przedmiot importu (Zo i Zu wg oznaczenia spisu materiałowego).

2. Uzasadnienia sporządzone na formularzach wg wzoru 3-ZO, przesyłane są w 1 egzemplarzu przez Ministerstwa:

- a) w całości jako załącznik do planów zbiorczych składanych w Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego;
- b) w odpowiednich częściach jako załączniki do wycinkowych planów zaopatrzenia, składanych w centralach handlowych (w rozumieniu p. 16 ust. 1).

3. Przy wypełnianiu poszczególnych rubryk wzoru 3-ZO należy stosować następujące zasady:

Rubryki 1—4 — winny być wypełnione zgodnie z formularzem 1-ZO na materiały wymienione w ust. 1 niniejszego punktu.

Rubryka 5 — określa wielkość planowanego zużycia materiału, zgodną z rubryką 7 wzoru 1-ZO.

Rubryka 6 — należy określić przeznaczenie zużycia materiału.

Przeznaczenie to może być określone w następujący sposób:

a) przez podanie typów jednostek, dla których jest przeznaczony dany materiał np.:

P. K. P.
Depart. Dróg Kołowych
Depart. Dróg Wodnych

lub np.:

Szkolnictwo zawodowe,
Szkolnictwo wyższe;

b) jeżeli dany artykuł w określonym typie jednostek jest zużywany na jeden lub kilka głównych celów, cele te należy wymienić, np.:

Szkolnictwo zawodowe
Do produkcji obrabiarek;

c) gdy produkcja, dla której służy dany materiał, lub też inna działalność jest planowana ilościowo, należy podać np.:

Szkolnictwo zawodowe
Do produkcji... sztuk obrabiarek, lub np.:
P. K. P.

do remontu sztuk wagonów tow.,
do remontu sztuk parowozów.

W ramach globalnej ilości planowanego zużycia, podanej w rubryce 5 należy wyodrębnić wielkość zużycia na każdy z uzasadnionych celów.

Wzory do niniejszej instrukcji na str. 133.

PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Znak: BI-1-0400-23-49

ZARZĄDZENIE

Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego
z dnia 22 czerwca 1949 r.

W sprawie: uzupełnienia zarządzenia z dnia 29 kwietnia 1949 r., zatwierdzającego instrukcję dotyczącą opracowania planu zaopatrzenia w przemyśle na r. 1950.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 29 kwietnia 1949 r., zatwierdzam załączoną instrukcję w sprawie sporządzenia wyspecyfikowanego wykazu łożysk tocznych, jako załącznik do planu zaopatrzenia na rok 1950.

1 zał.

(Patrz strona 135)

w/z. Przewodniczącego
Państwowej Komisji Planowania Gosp.
(dr Stefan Jedrychowski)

INSTRUKCJA

w sprawie sporządzenia załącznika do planu zaopatrzenia, obejmującego specyfikację łożysk tocznych i części.

Szczególne warunki związane z importem łożysk tocznych oraz konieczność złożenia dostawcom zagranicznym ściśle wyspecyfikowanych zestawień w terminie dostatecznie wczesnym — wymagają odmienności postępowania przy sporządzaniu planu zaopatrzenia na powyższe artykuły.

Sam plan nie ulega w zasadzie zmianie, a wytyczne instrukcji głównej mają w pełni swe zastosowanie. Do planu zaopatrzenia sporządzić należy szczegółowy załącznik, będący specyfikacją łożysk. Sposób postępowania podaje niniejsza instrukcja.

A. Zasady ogólne.

1 W „Wykazie artykułów dla planowania zaopatrzenia“ unieważnia się całkowicie str. 97, dotyczącą branży „XIV. Łożyska Toczne“. Dla branży tej będą ważne następujące postanowienia.

I. Do branży XIV zalicza się następujące artykuły:

1. Łożyska kulkowe
2. Łożyska rolkowe
3. Łożyska igiełkowe
4. Łożyska o złożeniach rolkowych
5. Kulki i rolki
6. Tuleje zaciskowe wraz z nakrętkami i blaszkami zabezpieczającymi oraz tuleje demontażowe.
7. Pierścienie ustalające dla łożysk o rolkach cylindrycznych
8. Podkładki sferyczne dla łożysk osiowych
9. Wianki i koszyki
10. Oprawy dla łożysk, stalowe i żeliwne
11. Pierścienie ustalające do opraw
12. Uszczelki filcowe

II. Jednostką miary dla wszystkich powyższych materiałów są sztuki.

III. Cenę wyznacza się w oparciu o cennik Biura Łożysk Tocznych „Polimex“ (w skróceniu BŁT). Dla artykułów, których cen na podstawie tego cennika wyznaczyć nie można, obowiązują przy wyznaczaniu cen zasady ogólnej instrukcji.

IV. Artykuły tej branży zalicza się do kategorii artykułów całkowicie importowanych (Zc), bez względu na źródło ich pochodzenia.

V. Biuro Łożysk Tocznych „Polimex“, Warszawa, ul. Filtrowa 71a, jest dla tej branży importerem oraz branżową centralą zbytu, z wyjątkiem niektórych wypadków, o których będzie mowa w punkcie 5.

2. Podstawą do opracowania załącznika do zaopatrzenia na łożyska toczne jest w pierwszym rzędzie cennik BŁT (ewentualnie katalog SKF Nr 1760 i 1761).

3. Na wszystkich szczeblach sporządzania załącznika do planu zaopatrzenia dla branży XIV obowiązują szczegółowa i ścisła specyfikacja asortymentów wg następującej kolejności grup:

Grupa I. Łożyska wg cennika BŁT.

Kolejność pozycji odpowiadać winna ściśle kolejności pozycji cennika.

Jeżeli do oznaczenia łożyska dochodzą jeszcze uwagi o specjalnych właściwościach, dotyczących dokładności wykonania, wielkości luzu, jakości koszyka itp., należy łożysko takie wypisać jako oddzielną pozycję wraz z odpowiednią uwagą tuż za pozycją, gdzie to samo oznaczenie znajduje się bez tych uwag.

Grupa II. Łożyska o wymiarach calowych.

W grupie tej zamieścić należy tylko te łożyska o wymiarach calowych, dla których znane jest oznaczenie katalogowe fabryk łożysk. (Wytłoczone na powierzchniach czołowych łożysk znak fabryki oraz

numer łożyska). W specyfikacji wystarczy podać znak fabryki i numer fabryczny.

W zakresie każdego fabrykatu obowiązuje kolejność wypisywania poszczególnych pozycji wg typów konstrukcyjnych cennika BŁT oraz wzrastającego porządku liczb lub liter oznaczenia.

Grupa III. Łożyska katalogowe o wymiarach i konstrukcjach nieznormalizowanych.

Należą tu wszystkie łożyska o wymiarach metrycznych, będące wprawdzie katalogowym produktem fabryk łożysk, które jednak pod względem wymiarów i konstrukcji nie dadzą się zastąpić łożyskami z grupy I tzn. wg cennika BŁT, a więc:

- a) łożyska kulkowe i rolkowe; a ponadto
- b) łożyska igiełkowe (metryczne i calowe);
- c) łożyska o złożeniach rolkowych (metryczne i calowe);
- d) Mażnice jako zespoły łożysk i opraw, posiadające swój katalogowy numer zespołu.

Przy wyszczególnianiu należy zachować porządek typów konstrukcyjnych wg cennika BŁT oraz kolejność powyższych podgrup, podawać oznaczenia łożysk z uwagą, dotyczącą konstrukcji (szczególnie dla podgrupy a), a w oznaczeniach zachować kolejność wzrastania liczb lub liter.

Grupa IV. Łożyska różne.

Należą tu wszystkie łożyska, nie dające się pomieścić w grupach od I do III oraz takie, które zostały wykonane na specjalne zamówienie. Dla łożysk tych należy sporządzić szkic konstrukcyjny, na którym uwidocznione będą prócz konstrukcji i wymiarów znaki wybite na powierzchni czołowej łożyska.

Rysunki te należy załączyć do załącznika do planu zaopatrzenia, a w wyszczególnieniu podać znak odnośnego rysunku. Do grupy tej należą także te łożyska przeznaczone dla pojazdów motorowych, dla których nie są i nie mogą być znane oznaczenia, ani konstrukcja i wymiary. W tym wypadku należy w wyszczególnieniu podać dokładnie miejsce pracy łożyska w pojeździe lub numer części pojazdu, jakie łożysko posiada wg katalogu pojazdu. Do takiego określenia łożyska musi być szczegółowo oznaczony pojazd, tzn. ma być podana jego marka, typ, model i rok budowy.

Ostatni sposób oznaczania łożyska jest najmniej pożądanym, gdyż nie daje on pewności, że łożysko da się na podstawie tych danych zidentyfikować.

Grupa V. Części łożysk.

Należą tu:

- a) Kulki (nie tylko do łożysk). Musi być podana średnica w milimetrach lub calach, przeznaczenie i ewentualnie materiał.
- b) Rolki. Podaje się wymiary (średnica i długość), uwagi o stanie powierzchni czołowej i krawędzi oraz przeznaczenie (ewentualnie rysunek).
- c) Tuleje zaciskowe wraz z nakrętkami i blaszki zabezpieczającymi.
- d) Tuleje demontażowe.
- e) Pierścienie ustalające dla łożysk o rolkach cylindrycznych (zwane też pierścieniami kątowymi).
- f) Podkładki sferyczne dla łożysk osiowych.
- g) Wianki i koszyki.
- h) Oprawy stalowe.
- i) Oprawy żeliwne.
- j) Pierścienie ustalające do opraw.
- k) Uszczelki filcowe.

Porządek wyszczególniania zachować wg powyższych podgrup, umieszczając na początku każdej podgrupy jej nazwę. W zakresie każdej podgrupy wypisać pozycje w porządku wzrastania wymiarów lub oznaczeń.

Podgrupy c), d), e) i f) przeznaczone są tylko dla tych części, które mają być dostarczone bez łożysk. Posługiwać się tu należy oznaczeniami wg cennika BŁT lub podać, dla jakiego łożyska część jest przeznaczona. Odnośnie do podgrupy e) podkreśla się, że jest rzeczą nieodzowną podać fabrykę łożyska, dla którego pierścien jest przeznaczony.

W wypadkach, kiedy nie jest znane oznaczenie lub przeznaczenie nie da się jasno określić, należy podać odpowiednie rysunki z wymiarami.

4. Dla łożysk i części, przeznaczonych wyłącznie do konserwacji lub wymiany w wszelkiego rodzaju pojazdach, podanych w „Wykazie artykułów dla planowania zaopatrzenia” na str. 101 i 102 w pozycjach 1 + 47, sporządza się oddzielny załącznik do planu zaopatrzenia, jakoby te artykuły stanowiły oddzielną branżę.

5. Zbiorczy załącznik do planu jest przeznaczony dla Biura Łożysk Tocznych i jest oznaczony w wierszu „branża” numerem branży oraz znakiem BŁT, a więc XIV-BŁT.

Zbiorczy załącznik dla łożysk przeznaczonych dla pojazdów wg punktu 4 otrzymuje w tym miejscu znak XIV-M i jest przeznaczony dla Motozbytu.

Odpowiednie oznaczanie arkuszy obowiązywać winno również na niższych szczeblach sporządzania planu.

6. Zbiorczy załącznik sporządza oddzielnie dla branż XIV-BŁT i XIV-M:

a) Centrala Zaopatrzenia (lub odpowiednia komórka zaopatrzenia) dla przedsiębiorstw zrzeszonych w Centralnych Zarządach Przemysłowych na wzorze Nr 5—Z.

b) Ministerstwo dla przedsiębiorstw nie zrzeszonych w Centralnych Zarządach Przemysłowych na wzorze Nr 1—ZO.

7. Każdy arkusz zbiorczego załącznika winien być podpisany przez te same osoby, które podpisują zbiorczy plan zaopatrzenia. Bezpośrednio po ukończeniu arkusza przesyła się go do BŁT, lub do Motozbytu.

Arkuszem załącznika jest każda grupa wg pkt 3 nin. instrukcji.

Każdy arkusz (czyli grupa) otrzymuje w odpowiedniej rubryce (Lp. ark) znak (rzymska liczba), odpowiadający grupie.

Każda strona w obrębie arkusza otrzymuje w prawym rogu u góry kolejną liczbę.

Zakończenie arkusza znaczy się słowem „koniec”.

8. Zbiorcze plany zaopatrzenia sporządzają instytucje, wymienione w punkcie 6. wg wzorów ustanowionych w odnośnych instrukcjach, ujmując dla branży XIV całość planu w dwóch pozycjach globalnych, a mianowicie:

a) łożyska toczne — BŁT;

b) łożyska toczne — M

wynikających z załączników.

Te zbiorcze wycinki otrzymują po jednym egzemplarzu BŁT oraz Motozbyt.

Dla grupy XIV Centrala Zaopatrzenia nie sporządza planów wg wzorów Nr 7—Z i 8—Z.

9. W załączniku zbiorczym podać należy dla każdej pozycji prócz ilości ogólnej zapotrzebowania również ilości, które są przeznaczone jako materiał podstawowy do produkcji maszyn i urządzeń, a więc we wzorze Nr 5—Z zapotrzebowanie ogólne podać w kolumnie 9, zapotrzebowanie na powyższe cele w kolumnie „Nr GUS. 3”, a odpowiednio we wzorze 1-ZO w kolumnach 6 i 2. Uwagi te dotyczą tylko załącznika XIV-BŁT, gdyż dla XIV-M nie wchodzi w rachubę dostawy dla produkcji pojazdów.

10. Motozbyt sporządza zestawienie zbiorcze ściśle wg punktu 3. i przedkłada je do dnia 31. X. 1949 r. Biuru Łożysk Tocznych w kolejności ukończenia każdego arkusza, celem uzgodnienia, które łożyska będą importowane przez Motozbyt, a które przez BŁT.

11. Pokrycie swego zapotrzebowania planuje się nie tylko z własnych zapasów lub z dostaw swych Central Zaopatrzenia, lecz również zgodnie z instrukcją główną:

a) z produkcji własnych zakładów;

b) z produkcji innych zakładów krajowych;

c) z ewentualnych innych źródeł, jak np. demontaże, remanenty ponemieckie itp.

W wypadku tym przedsiębiorstwa zrzeszone w Centralnych Zarządach Przemysłowych załączają do każdego arkusza specyfikacji Nr 5—Z informację dla Biura Łożysk Tocznych, podając:

I. Nazwę i adres źródła;

II. Wyszczególnienie asortymentu;

III. Ilość planowaną dla każdej pozycji;

IV. Nazwę i adres zakładu przeznaczenia;

V. Przeznaczenie, tzn. maszyna lub urządzenie ewent. miejsce ułożyskowania, czy do produkcji, czy też do wymiany.

VI. Uwagi:

a) o jakości i pochodzeniu surowca (przy własnej produkcji);

b) o podstawach planowanej dostawy (umowa, dotychczasowa praktyka itp.);

c) o stanie materiałów (nowe lub używane).

Na arkuszu, do którego będzie załączona informacja, należy przy właściwej pozycji dać odnośnik, lub w inny wyraźny sposób zwrócić na to uwagę, a na załączonej informacji podać wyraźnie znak arkusza, do którego przynależy załącznik i napisać, że jest to załącznik dla BŁT. Informacje takie załączyć należy także do specyfikacji dla branży XIV-M, również z uwagą, że są przeznaczone dla BŁT.

12. Centrale Zaopatrzenia, posiadające prócz źródeł przedsiębiorstw, wymienionych w punkcie 11, jeszcze inne tego rodzaju własne źródła, załączają od siebie również informacje wg zasad punktu 11. Podobnie postępują Ministerstwa w zakresie punktu 6 b.

13. Ze względu na to, że specyfikacja zaopatrzenia wymaga szczegółowej analizy technicznej ze strony BŁT (lub Motozbytu), przeto przedsiębiorstwa, zrzeszone w Centralnych Zarządach Przemysłowych, przesyłać będą po jednym egzemplarzu każdego arkusza oddzielnie wraz z załącznikami bezpośrednio do BŁT natychmiast po ukończeniu każdego arkusza. Z powyższych względów przedsiębiorstwa przystąpią do opracowywania planów zaopatrzenia dla łożysk w pierwszej kolejności, wykańczając i przysyłając sukcesywnie arkusze do BŁT możliwie w następującym porządku grup: III, IV, V, II, I.

Z wymiany korespondencji pomiędzy BŁT lub Motozbytem a przedsiębiorstwami otrzymują Centrale Zaopatrzenia odpisy.

Zasady niniejszego punktu nie powstrzymują przedsiębiorstw od wysyłania specyfikacji do Centrali Zaopatrzenia, która sporządza specyfikację zbiorczą.

Arkusze branży XIV-M wysyła przedsiębiorstwo na tych samych zasadach do Motozbytu.

14. Centrale Zaopatrzenia przystępują do zestawienia zbiorczego grup I i II, nie czekając na wynik porozumienia pomiędzy przedsiębiorstwami a BŁT (lub Motozbytem). Odnośnie do pozostałych grup obowiązywać będzie wynik porozumienia, osiągniętego do dnia 30. IX. 1949 r.

15. Centrale Zaopatrzenia przesyła do dnia 15. VII. 1949 r. Biuru Łożysk Tocznych oraz Motozbytowi wykazy wszystkich przedsiębiorstw przez nie zaopatrywanych.

16. Zbiorczy załącznik (specyfikacja), przesyłany przez Centrale Zaopatrzenia lub Ministerstwa do BŁT i Motozbytu, jest równocześnie zamówieniem.

* * *

Powyższe zarządzenie i instrukcja obowiązują Centralne Zarządy Przemysłu, samodzielne Zjednoczenia (Przedsiębiorstwa) i Monopole, podległe bezpośrednio Ministerstwu, sporządzające plany zaopatrzenia według instrukcji zatwierdzonej zarządzeniem Przewodniczącego PKPG z dnia 29. 4. 1949 r., oraz Ministerstwa, sporządzające zbiorcze plany zaopatrzenia dla podległych jednostek w myśl instrukcji wprowadzonej pismem Departamentu Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych znak BJ-1-0400-31-49 z dnia 13 czerwca 1949 r., o ile plany te zawierają zapotrzebowanie na łożyska toczne.

Biuro Łóżysk Toczących „POLIMEX“

WARSZAWA, UL. FILTROWA 71 a

podaje do wiadomości wszystkich zainteresowanych, że w najbliższym czasie wychodzi z druku

CENNIK ŁOŻYSK TOCZNYCH oraz KATALOG ŁOŻYSK TOCZNYCH

Cennik zawiera prócz cen — szkice konstrukcyjne typów łożysk, zasadnicze wymiary oraz wagi. Stanowi on winien poważną pomoc przy sporządzaniu planu zaopatrzenia.

Katalog jest obszernym informatorem o stronie technicznej stosowania i obsługiowania łożysk. Jest on w pierwszym rzędzie przeznaczony dla działów technicznych, ruchomych, konstrukcyjnych itp., jakkolwiek i referaty zaopatrzenia znajdują w nim cenną pomoc.

Zamówienia zbiorowe składają instytucje powołane do centralnego zaopatrywania, a mianowicie:

- a) Centrala Zaopatrzenia wzgl. inna centralna komórka zaopatrzenia dla wszystkich przedsiębiorstw, urzędów, instytutów, biur konstrukcyjnych itp. zrzeszonych w Centralnych Zarządach Przemysłowych.
- b) Ministerstwa (Departamenty wzgl. Wydziały Zaopatrzenia) dla wszystkich organizacji, przedsiębiorstw itp. nie zrzeszonych w Centralnych Zarządach Przemysłowych.

Zamówienia zbiorowe winny wpłynąć do Biura Łóżysk Toczących do dnia 10 lipca 1949 r. po czym nastąpi sporządzenie rozdzielnika. Ministerstwa i Centrale Zaopatrzenia winny dołożyć starań, żeby wszystkie instytucje, zainteresowane omawianymi wydawnictwami otrzymały odpowiednią ilość egzemplarzy. Prowadzenie ścisłej ewidencji o przydziałach jest konieczne, ze względu na ewentualne przyszłe wydawnictwa uzupełniające.

Przybliżona cena wynosi:

cennika	— zł 170,—
katalogu	— zł 400,—

franco stacja odbiorcza zamawiającego

Indywidualne zamówienia przyjmuje się tylko od instytucji nie wymienionych powyżej.

PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

DEPARTAMENT PRZEMYSŁU

Do użytku służbowego

OKÓLNIK PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 1 z dnia 11 maja 1949 r.

w sprawie wyjaśnienia przepisów o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa.

W wyniku zmian organizacji naczelných władz gospodarki narodowej dokonanych ustawą z dnia 10 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 7 poz. 43) powstały wątpliwości przy określeniu władz uprawnionych do udzielania zamówień w sektorze nieuspołecznionym na sumę przekraczającą 500.000,— zł w trybie § 3 zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 marca 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa i in. (Monitor Polski A. 20 poz. 29). W celu ujednostajnienia postępowania w powyższej sprawie wyjaśniam co następuje:

- 1) Uprawnienia przekazane poszczególnym Departamentom Ministerstwa Przemysłu i Handlu wymienione w § 3 wyżej powołanego zarządzenia M. P. i H. przechodzą na resortowo właściwych Ministrów.
- 2) Poszczególne Ministerstwa prześlą do Departamentu Przemysłu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego odpisy wszystkich wydanych zezwoleń na zamówienia w sektorze prywatnym o wartości przekraczającej kwotę 500.000,— zł.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

za (E. Szyr)
Minister

DEPARTAMENT BILANSÓW TOWAROWYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

Warszawa, Plac Trzech Krzyży 5.

Biuro Łóżysk Toczących
„Polimex“

w/m ul. Filtrowa Nr 71 a

BI 4/B-101b/31/49

10 maja 1949 r.

dotyczy zmiany trybu rozdzielnictwa i gospodarki łożyskami tocznymi.

W związku z reorganizacją naczelných władz gospodarczych Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego ustala następujący tryb rozdzielnictwa i gospodarki łożyskami tocznymi:

1. a) P. K. P. G. posiadać będzie nadrzedną kontrolę i dyspozycyjność odnośnie do rocznych bilansów, przydziałów dla resortów (i Centralnych Zarządów do czasu ostatecznego ukonstytuowania się resortów przemysłowych) oraz centralnych rezerw.
- b) P. K. P. G. posiadać będzie bezpośredni wpływ na działalność dystrybucyjną aparatu wykonawczego (Biuro Łóżysk Toczących).
- c) P. K. P. G. zastrzega sobie decyzję w sprawach dodatkowych zapotrzebowań centralnych kontyngentobiorców, o ile uwzględnienie ich przekracza uprawnienia udzielone Biuro Łóżysk Toczących w myśl punktu 2 e, f. Sprieczowane i uzasadnione wnioski w tych sprawach przedkładać będzie Biuro Łóżysk Toczących.
2. a) Biuro Łóżysk Toczących sprawować będzie funkcje wykonawcze, dystrybucyjne i kontrolne. W tym zakresie Biuro Łóżysk Toczących działać będzie jako branżowa centrala zbytu.
- b) Celem opracowania projektu planu rocznego Biuro Łóżysk Toczących zbierać będzie w ustalonych terminach uzasadnione i oparte na planie działalności zapotrzebowania roczne od Re-

sortów, Departamentu Przemysłu Drobne go i Rzemiosła PKPG oraz C. Z. Spółdzielczego (do czasu jego reorganizacji). Zapotrzebowania Re-sortów przemysłowych winny być zestawione wg Centralnych Zarządów.

Powyższy tryb zbierania zapotrzebowań ulega zawieszaniu o ile instrukcje do planów pań-stwowych ustalą zasady odmienne.

- c) Po zatwierdzeniu planu rocznego Biuro Łożysk Tocznyc h realizuje import w ramach przyznan-nych na ten cel kwot dewizowych. Zakupione ilości rozdziela między użytkowników wg pod-rozdzielników podanych przez centralnych kon-tyngentobiorców.
- d) Prawo składania do Biura Łożysk Tocznyc h za-potrzebowań dodatkowych posiadają wyłącznie te same instytucje, które składają zapotrzebowa-nia roczne.
- e) Biuro Łożysk Tocznyc h ma prawo samodzielne-go decydowania w sprawach udzielania dodate-kowych przydziałów do wysokości 10% war-tości łożysk przydzielonych zasadniczym planem dla centralnego kontyngentobiorcy.
- f) Biuro Łożysk Tocznyc h ma prawo samodzie-lnego decydowania w sprawie zmian poszczególn-ych typów łożysk w ramach kontyngentobiorcy (z zachowaniem postanowień punktu 2e).
- g) Celem wykonania przez Biuro Łożysk Tocznyc h powyższych zadań posiadać ono musi dokładną znajomość rynku, prowadzić właściwą politykę dystrybucji i zbytu oraz działalność kontrolną w zakresie racjonalnego używania i magazynowa-nia łożysk tocznych przez odbiorców.

Treść powyższych zasad należy podać do wiad-o-mości wszystkich ministerstw.

Dyrektor Departamentu
(—) Zdzisław Deutschman

**PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
BIURO PRAWNE**
BP XII/22 3589 49/JO

PISMO OKÓLNE Nr 01

z dnia 18 maja 1949 r.

w sprawie: interpretacji § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Z uwagi na to, że przepis § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73) może w odniesieniu do udzielania zamówień w zakresie przemysłu i handlu budzić wątpliwości, Biuro Prawne Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wyjaśnia:

Powołany przepis w części pierwszej stanowi, że osoby otrzymujące zamówienia winny wykazać się w zakresie przemysłu i handlu zezwoleniem na wykonywanie czynności handlowych. Określenie: „zezwo-le-nie na wykonywanie czynności handlowych“ pokrywa się z określeniem użytym w ustawie z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i budowlanych i na zawodowe wykonywa-nie poszczególnych czynności handlowych (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 43, poz. 220 i Nr 66, poz. 112 oraz z 1949 r. Nr 10, poz. 59) oraz w przepisach na jej podstawie wydanych. Znaczenie jednak tego określenia jest w obu przypadkach różne. Określenie użyte w inter-pretowanym przepisie nie oznacza jedynie zezwolenia wydanego na podstawie cytowanej wyżej ustawy, lecz w ogóle uprawnienia do wykonywania czynności han-dlowych. Pojęcie „czynności handlowe“ jest również użyte w znaczeniu ogólnym stosowanym w Kodeksie Handlowym i oznacza nie tylko czynności handlowe w ścisłym tych słów znaczeniu, lecz ponadto zarobkowe czynności usługowe oraz przemyślowe t. j. wytwórcze i przetwórcze z wyłączeniem czynności wchodzących w zakres wolnych zawodów i rolnictwa.

Odpłatne wykonywanie zamówień w zakresie przemysłu i handlu na rzecz Skarbu Państwa, samo-rządu oraz niektórych kategorii osób prawnych wy-mienionych w powołanym na wstępie rozporządzeniu jest zarobkowym wykonywaniem czynności handlo-wych w wyżej podanym znaczeniu i jako takie może być wykonywane tylko przez osoby mające odpowie-dnie uprawnienia. O rodzaju tych uprawnień stano-wią obowiązujące przepisy jak cytowana ustawa z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i budowlanych i na za-wodowe wykonywanie poszczególnych czynności han-dlowych, prawo przemysłowe i przepisy szczególne. Uprawnieniem takim mogą być w zależności od ro-dzaju wykonywanej czynności zezwolenie na wykony-wanie czynności handlowej, potwierdzenie zgłoszenia przemysłu i koncesja, wydana na podstawie prawa przemysłowego lub przepisów szczególnych.

Należy przy tym zaznaczyć, że w odniesieniu do rzemiosła karta rzemieślnicza nie zawsze jest wystar-czającym uprawnieniem ze względu na przepisy doty-czące danego rzemiosła. W niektórych przypad-kach osoba przyjmująca zamówienie winna wykazać się obok karty rzemieślniczej odpowiednim zezwo-le-niem lub koncesją.

Przy stosowaniu zatem interpretowanego przepisu należy przyjąć, że osoby otrzymujące zamówienie w trybie powołanego na wstępie rozporządzenia winny wykazać właściwe uprawnienie do wykonywania danej czynności.

Dyrektor Biura Prawnego
Mgr Zb. Rzepka

**PAŃSTWOWA KOMISJA PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
BIURO PRAWNE**
BP/XI/22/4401/49/Z.
PISMO OKÓLNE Nr 2
z dnia 3 czerwca 1949 r.

w sprawie interpretacji § 10 ust. 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samo-rządu oraz niektórych osób prawnych.

Wobec następczących się wątpliwości przy inter-pretacji § 10 ust. 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i u-sług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz nie-kórych osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73), Biuro Prawne P. K. P. G. wyjaśnia, co następuje:

1. Przez ministra właściwego do stwierdzenia nie-istnienia przedsiębiorstwa wymienionego w § 8 wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów należy rozumieć ministra, do którego zakresu działania nale-żałoby kierowanie działalnością gospodarczą przed-siębiorstwa właściwego do wykonania dostawy lub roboty.

2. Przez organizację lub władzę właściwą do stwierdzenia odmowy przyjęcia przez przedsiębior-stwo, wymienione w § 8, zamówienia, którego war-tość przekracza kwotę 100.000,— zł, należy rozumieć właściwe organizacje lub władze określone zarządze-niem ministra, któremu podlega przedsiębiorstwo od-mawiające przyjęcia zamówienia.

Dyrektor Biura Prawnego
mgr. Zb. Rzepka

**CENTRALA HANDLOWA
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH**
Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione.

KOMUNIKAT.

Usprawnienie zamówień na materiały budowlane.

Jednostki dyspozycyjne, zamawiające materiały bu-dowlane w ilościach drobnicowych dla swych punktów terenowych, zwracają się zazwyczaj do Ekspozytur Rejonowych C. H. M. B. znajdujących się w miejscowo-ści, która jest siedzibą dysponenta. Jeżeli odbiorca wskazany w zamówieniu otrzymuje towar poza zasię-giem terenowym danej ekspozytury, powstaje koniecz-ność przekazania zlecenia do składnicy terenowo wła-sciwej. Powoduje to korespondencję i zwłokę w załat-wianiu zlecenia.

Z tego względu C.H.M.B., podając poniżej wykaz ważniejszych punktów sprzedaży, zwraca się do zleceniodawców z prośbą, aby zamówienia na materiały budowlane w ilościach drobnicowych kierowali bezpośrednio do punktów sprzedaży, znajdujących się na terenie odbioru towaru.

Ekspozytury Rejonowe (punkty handlowe ogólne o zakresie wojewódzkim):

Nazwa Ekspozytury	S k ł a d n i c a	
	Miejscowość	Ulica
1. Białystok ul. Dąbrowskiego 36	Białystok . .	Piękna 22 Fabryczna 63 Wiatrakowa 3
2. Bydgoszcz ul. Marsz. Focha 4	Bydgoszcz . .	Chodkiewicza 15 19 Podolska 7
3. Gdańsk-Sopot ul. Stalina 798	Oliwa Gdynia Elbląg	Grunwaldzka 469/471 Czerw. Kosynierów 46 Grażyny 1
4. Katowice ul. 15 Grudnia 1/3	Katowice Będzin Bytom . .	Kamleńna 4 Kościuszki 5 Jagiellońska 4 Składowa 47 Dolne Przedmieście 448
	Bielsko Dąbr. Gór. Opole .	Mostowa 2 Kościuszki 1 Odrodzenia 14 Odskok 9
5. Kielce ul. Żelazna 31	Kielce Częstochowa Radom Sandomierz	Karczówkowska 12 Piotrkowska 31 Żeromskiego 114/116 Krakowska 26
6. Kraków ul. Stalina 1	Kraków . .	Grzegórzecka 75 79 Zabłocie 3/9
7. Lublin ul. Kościuszki 3/3	Lublin .	Łęczyńska 40 a 3
8. Łódź ul. Kilińskiego 70	Łódź . .	Rokicińska 30 Węglowa mag. PKP. 23 Kilińskiego 70
	Piotrków	Słowackiego 34
9. Olsztyn ul. Lanca 8	Olsztyn Nidzica Szczytno	Lubelska 2/4 1 Maja 10 b Ogrodowa 32
10. Poznań ul. Marcinkowskiego 13	Poznań . .	Garbary 92 Plac Drwęskiego 6 Gąsiorowskich 6
11. Rzeszów ul. Daszyńskiego 13	Rzeszów .	Konopnickiej 1 Batorego 18
12. Szczecin ul. Żołnierza Polsk. 5	Szczecin .	Bohaterów W-wy 34-35 Kordeckiego 2
	Warszawa . . .	Prądyńskiego 5/7 Dzika 26 Polna 9 Wolska 103 Targowa 30
13. Warszawa ul. Polna 9	Wrocław Jelenia Góra	Tęczowa 83 Wolska 37

Ponadto C. H. M. B. dysponuje 2451 punktami sprzedaży Z. S. Ch., które również rozprawdzają materiały budowlane, stanowiące asortyment C. H. M. B.

**CENTRALA HANDLOWA PRZEM. CHEMICZNEGO
BIURO SPRZEDAŻY PRODUKTÓW WĘGLO-
POCHODNYCH
KOMUNIKAT**

Nowa produkcja rozprawdzana przez Biuro Sprzedaży Produktów Węglowych

1) **Płytki węglowo-grafitowe** — wyrabia Wytwórnia Nr 3 Zjednoczonych Zakładów Koksochemicznych w Raciborzu — służą do produkcji szczotek oraz styków poślizgowych do maszyn elektrycznych.

2) **Tygle grafitowe** — wyrabia Wytwórnia Nr 3 Zjednoczonych Zakładów Koksochemicznych w Raciborzu — służą do topienia różnych metali.

3) **Masa anodowa „Soedeberga“** — wyrabia Wytwórnia Nr 3 Zjednoczonych Zakładów Koksochemicznych w Raciborzu — służy do elektrolizy aluminium.

KOMUNIKAT

Wobec zarysowującej się coraz głębszej dysproporcji między zapotrzebowaniem na okleiny i obłogi a możliwościami produkcyjnymi tych sortymentów, Centralny Urząd Planowania (PKPG) decyzją swą z dnia 23. II. 49 r. postanowił zreglamentować obrót tymi sortymentami, a zatem zbyt oklein i obłogów odbywać się będzie w ramach ogólnego planu zaopatrzenia w drewno na dany rok kalendarzowy, w granicach określonych przez C. U. P. (PKPG) potrzeb poszczególnych resortów. Zapotrzebowania na okleiny i obłogi winni zainteresowani odbiorcy składać centralnie, w myśl odnosnych zarządzeń w sprawie trybu postępowania przy zgłaszaniu i realizacji zapotrzebowań na materiały drzewne.

„P A G E D“
Polska Agencja Drzewna
Spółka z ogr. odp. w Warszawie
Centrala

Źródła produkcji artykułów niemaszowych

Pralnie mechaniczne	— Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego, Warszawa, Przemysłowa 26
Remont turbin	— Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego, wykonuje: Zakład Budowy Maszyn i Turbin w Elblągu
Zmijki	— Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego
Siatki druciane	— Dyrekcja Wyrobów Masowych, Bytom, Powstańców 14
Oliwiarki	— Biuro Sprzedaży Wyrobów Blaszanych, Bytom, Chrzanowskię 17
Odlewy żeliwne	— C. H. P. Met., Biuro Sprzedaży Odlewów, Warszawa, Mokołowska 12
Pierścienie uszczelniające	— Dyrekcja Artykułów i Tkanin Technicznych, Łódź, Próchnika 1
Maski pyłochłonne	— Fabryka Sprzętu Ratunkowego, Katowice, Zamkowa 145
Motopompy	— Centrala Handlowa Przemysłu Motoryzacyjnego „Motozbyt“, Warszawa, Mazowiecka 13
Sygnaly	— Fabryka Sygnałów, Katowice - Wełnowiec
Datowniki i numeratory	— Polskie Towarzystwo Maszyn Biurowych, Warszawa, Szpitalna 8
Narzędzia kowalskie	— Centrala Techniczna, Warszawa, Flory 9
Latarki konduktorskie (karbidowe)	— Dyrekcja Przemysłu Miejscowego w Bydgoszczy, Dworcowa 63
Wózki transportowe	— Dyrekcja Przemysłu Miejscowego w Poznaniu, Chelmońskiego 10
Trąbki i gwizdki sygnałowe	— Dyrekcja Przemysłu Miejscowego we Wrocławiu, plac Teatralny 2
Pompy studienne	— Dyrekcja Przemysłu Miejscowego w Katowicach, Francuska 37
Klej szwowski, dekstryna	— Zjednoczenie Przemysłu Ziemiaczanego, Poznań, Libelta 12
Masa kablowa	— Centrala Produktów Naftowych, Warszawa, Rakowiecka 39
Wosk maszynowy różnokolorowy	— Dyrekcja Przemysłu Miejscowego w Poznaniu, Chelmońskiego 10

Szczotki węglowe — Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego, Warszawa, wykonuje: Fabryka Materiałów Izolacyjnych w Gliwicach

Wtyczki, gniazdka, ograniczniki — Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego, Warszawa, Puławska 39

Pasy bojowe — Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego, Łódź, Czackiego 16

Hełmy metalowe — C. H. P. Metalowego, wykonuje: Huta Ludwików.

Zamówienia należy kierować tylko do właściw. Central Handl.

Łódź, Piotrkowska 102 127-85
 Poznań, Fr. Ratajczaka 40 30-46

Punkt Sprzedaży:
 Kalisz, Górnośląska 65 18-39
 Szczecin, Śląska 41 24-57
 Warszawa, Kredytowa 6 885-62
 Wrocław, Mosiężna 1 32-70

III. Składy Żelaza:
 Białystok, Suraska 31-49 0-40
 Bielsko, Długa 10 12-51
 Chorzów, Piastowska 4 409-61
 Częstochowa, Kilińskiego 14 10-75
 Gliwice, Stalina 36 51-36
 Lublin, Startowa 10 19-63
 Olsztyn, Piastowska 13 264
 Opole, Lipowa 19 3-58
 Radom, Limanowskiego 9 16-38
 Sosnowiec, Sienkiewicza 3 618-94
 Wałbrzych, Chrobrego 51 12-30
 Zabrze, Klimasa 2 37-17

WYKAZ

składów terenowych Centrali Handlowej Żelaza i Stali

I. Centralny Skład Żelaza:
 Katowice, ulica telefon
 Armii Czerwonej 20 346-89

II. Główne Składy Żelaza:
 Będzin, Kottłajnia 35 711-28

Punkt Sprzedaży:
 Zawiercie St. Okrzei 18 1-42
 Bydgoszcz, Leona XIII nr 12 21-82
 Bytom, Wrocławska 5 42-59
 Gdańsk, Grunwaldzka 229/237 412-27
 Kraków, Kopernika 6 544-12

Punkty Sprzedaży:
 Kielce, Prosta 10 —
 Rzeszów, Dojazd do Rampy Wojsk. nr 4

Tabela wagi pasów pędnych płaskich

Szerokość w mm	waga 1 mtr bieżącego			
	3 przekł.	4 przekł.	5 przekł.	6 przekł.
30	0.144	0.192	0.240	—
40	0.192	0.256	0.320	—
50	0.240	0.320	0.400	—
60	0.288	0.384	0.480	—
70	0.336	0.448	0.560	—
80	0.384	0.512	0.640	—
90	0.432	0.576	0.720	—
100	0.480	0.640	0.800	—
110	0.528	0.704	0.880	—
120	0.576	0.768	0.960	—
130	0.624	0.832	1.040	—
140	0.672	0.896	1.120	—
150	0.720	0.960	1.200	1.440
160	0.768	1.024	1.280	1.536
170	0.816	1.088	1.360	1.632
180	0.864	1.152	1.440	1.728
190	0.912	1.216	1.520	1.824
200	0.960	1.280	1.600	1.920
210	1.008	1.344	1.680	2.016
220	1.056	1.408	1.760	2.112
230	1.104	1.472	1.840	2.208
240	1.152	1.536	1.920	2.304
250	1.200	1.600	2.000	2.400
260	1.248	1.664	2.080	2.496
270	1.296	1.728	2.160	2.592
280	1.344	1.792	2.240	2.688
290	1.392	1.856	2.320	2.784
300	1.440	1.920	2.400	2.880

DO P. T. ABONENTÓW I CZYTELNIKÓW

Niniejszym zawiadamiamy naszych P. T. Abonentów, że z dniem 1 maja 1949 r.

M I E S I Ę C Z N I K

»GOSPODARKA MATERIAŁOWA«

Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych wydawany przez Spółdzielnię Wydawniczą „ŻYCIE GOSPODARCZE” został przejęty przez

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTW. WYODRĘBNIONE „POLSKIE WYDAWNICTWA GOSPODARCZE”

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że miesięcznik

»GOSPODARKA MATERIAŁOWA«

ukazywać się będzie w dalszym ciągu w dotychczasowej formie.

„POLSKIE WYDAWNICTWA GOSPODARCZE” PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTW. WYODRĘBNIONE D Z I A Ł C Z A S O P I S M

Sposób obliczania wagi pasów klinowych.

W spisie podaliśmy przeciętne wagi 1 metra bieżącego pasów przy danym profilu. Aby obliczyć wagę 1 paska o obwodzie zamkniętym, należy podaną wagę pomnożyć przez jego długość n. p.:

pasek o prof. 17×11×1200 mm dług.:
 waga 1 mb. prof. 17×11 = 0.210 kg
 1.200 mm×0.210 kg = 0.252 kg.

Przy teoretycznym obliczaniu wag artykułów takich jak węże, uszczelki, chodniki, płyty uszczelniające itp. należy stosować przeciętny ciężar właściwy gumy 1,6.

T A B E L A W A G

1 m bież. transportera w kg (grub. przekł. 1,6 mm)

Szerokość transportera w mm	3 przekładki						4 przekładki						5 przekładek						6 przekładek												
	grubość nakładki gumowej w mm						grubość nakładki gumowej w mm						grubość nakładki gumowej w mm						grubość nakładki gumowej w mm												
	1 + 1	1 + 2	2 + 2	2 + 3	ogólna grubość transportera w mm	ogólna grubość transportera w mm	1 + 1	1 + 2	2 + 2	2 + 3	ogólna grubość transportera w mm	ogólna grubość transportera w mm	1 + 1	1 + 2	2 + 2	2 + 3	ogólna grubość transportera w mm	ogólna grubość transportera w mm	1 + 1	1 + 2	2 + 2	2 + 3	ogólna grubość transportera w mm	ogólna grubość transportera w mm	1 + 1	1 + 2	2 + 2	2 + 3	ogólna grubość transportera w mm	ogólna grubość transportera w mm	
300	6,8	7,8	8,8	9,8	8,5	9,5	10,5	11,5	3,900	4,290	4,680	5,070	4,524	4,914	5,304	5,694	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	4,524	4,914	5,304	5,694	11,6	12,6	13,6	14,6
350	2.652	3.042	3.432	3.822	3.315	3.705	4.095	4.485	3.900	4.290	4.680	5.070	4.524	4.914	5.304	5.694	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	4,524	4,914	5,304	5,694	11,6	12,6	13,6	14,6
400	3.094	3.549	4.004	4.459	3.868	4.323	4.778	5.233	4.550	5.005	5.460	5.915	5.278	5.733	6.188	6.643	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	5,278	5,733	6,188	6,643	11,6	12,6	13,6	14,6
450	3.536	4.056	4.576	5.096	4.420	4.940	5.460	5.980	5.200	5.720	6.240	6.760	6.032	6.552	7.072	7.592	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	6,032	6,552	7,072	7,592	11,6	12,6	13,6	14,6
500	3.978	4.563	5.148	5.733	4.973	5.558	6.143	6.728	5.850	6.435	7.020	7.605	6.786	7.371	7.956	8.541	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	6,786	7,371	7,956	8,541	11,6	12,6	13,6	14,6
550	4.420	5.070	5.720	6.370	5.525	6.175	6.825	7.475	6.500	7.150	7.800	8.450	7.540	8.190	8.840	9.490	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	7,540	8,190	8,840	9,490	11,6	12,6	13,6	14,6
600	4.862	5.577	6.292	7.007	6.078	6.793	7.508	8.223	7.150	7.865	8.580	9.295	8.294	9.009	9.724	10.439	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	8,294	9,009	9,724	10,439	11,6	12,6	13,6	14,6
650	5.034	6.084	6.864	7.614	6.630	7.410	8.190	8.970	7.800	8.580	9.360	10.140	9.048	9.828	10.608	11.388	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	9,048	9,828	10,608	11,388	11,6	12,6	13,6	14,6
700	5.720	6.591	7.436	8.281	7.183	8.028	8.873	9.718	8.450	9.295	10.140	10.985	9.802	10.647	11.492	12.337	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	9,802	10,647	11,492	12,337	11,6	12,6	13,6	14,6
750	6.188	7.098	8.003	8.918	7.735	8.645	9.555	10.465	9.100	10.010	10.920	11.830	10.556	11.466	12.376	13.286	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	10,556	11,466	12,376	13,286	11,6	12,6	13,6	14,6
800	6.630	7.605	8.580	9.555	8.288	9.263	10.238	11.213	9.750	10.725	11.700	12.675	11.310	12.285	13.260	14.233	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	11,310	12,285	13,260	14,233	11,6	12,6	13,6	14,6
850	7.072	8.112	9.152	10.192	8.840	9.880	10.940	11.960	10.400	11.440	12.480	13.520	12.077	13.104	14.144	15.184	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	12,077	13,104	14,144	15,184	11,6	12,6	13,6	14,6
900	7.514	8.619	9.724	10.829	9.393	10.498	11.603	12.708	11.050	12.155	13.260	14.365	12.818	13.923	15.028	16.133	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	12,818	13,923	15,028	16,133	11,6	12,6	13,6	14,6
950	7.956	9.126	10.296	11.466	9.945	11.115	12.285	13.455	11.700	12.870	14.040	15.210	13.572	14.742	15.912	17.082	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	13,572	14,742	15,912	17,082	11,6	12,6	13,6	14,6
1000	8.398	9.633	10.868	12.103	10.498	11.733	12.963	14.203	12.350	13.585	14.820	16.055	14.326	15.560	16.796	18.031	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	14,326	15,560	16,796	18,031	11,6	12,6	13,6	14,6
1100	8.810	10.140	11.440	12.740	11.050	12.350	13.650	14.950	13.000	14.300	15.600	16.900	14.080	15.380	16.680	17.980	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	14,080	15,380	16,680	17,980	11,6	12,6	13,6	14,6
1200	9.724	11.154	12.584	14.014	12.155	13.585	15.015	16.443	14.300	15.730	17.160	18.590	16.588	18.018	19.448	20.878	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	16,588	18,018	19,448	20,878	11,6	12,6	13,6	14,6
1200	10.608	12.168	13.728	15.288	13.260	14.820	16.380	17.940	15.600	17.160	18.720	20.280	18.096	19.656	21.216	22.776	11,6	12,6	13,6	11,6	12,6	13,6	14,6	18,096	19,656	21,216	22,776	11,6	12,6	13,6	14,6

Biuletyn Nr 28

Wydziału Uplynniania Urządzeń i Remanentów Przemysłowych.

Przy korzystaniu z niniejszego Biuletynu należy pamiętać o przestrzeganiu zasad postępowania, podanych w biuletynie nr 26/nr2 „GOSPODARKI MATERIAŁOWEJ” z marca (kwietnia 1949 r.).

III. Części samochodowe

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
363	Bak przyd. 70%	1 szt.	Zł. Wap. Gorożdże, st. kol. Gogolin	30/XII/04
364	Ciągnik poniein. na gąsienicach f-my Sahara z uszkodz. silnikiem benzynowym	1 szt.	Klinkiernia Glinka, Górne-Lubsko, pow. Krosno	30/XII/04
365	Cysterna benzynowa na podwoziu bez kół (porosyjska)	1 szt.	Klinkiernia, Glinka, Górne-Lubsko, pow. Krosno	„
366	Felgi samochodowe	5 szt.	P.Z.P. Motoryz., Szczecin	02-408
367	Felgi samochodowe	8 szt.	P. Wytw. Urządzeń Radiokom. w Białowie	30/VIII/02
368	Gąsienice do ciągników przyd. 50% wart. w zł 6.000	390 szt.	Cem. Smerdnica „Gryfino“	30/XII/04
369	Łańcuch gąsienic. do bagra 35 m.m.	3 szt.	Z. Wap. Strzelce, st. kol. Strzelce Opolskie	30/XII/04
370	Łańcuch gąsienic. do bagra 60 m.m.	8 szt.	„	„
371	Magneśnice	600 kg	Szkoła Przynsposob. Przemysł. w Sulęcinnie	30/XX/03
372	Ośłony flanszowe	120 kg	„	„
373	Obroczki kół do gąsienic, użyt. 60%, wart. 10.000 zł	670 szt.	Cegiel. Smerdnica „Gryfino“	30/XII/04
374	Falniki Diesla	10 szt.	P. Zakł. Przem. „Okocim“ w Okocimiu	30/XX/02
375	Podwozie żelazne, stan dobry	1 szt.	Huta Szkła, Wymiarki pow. Żegań	30/XII/03
376	Fizykładnia 80 KM użyt. 100%, wartość 600 zł	1 szt.	Cementownia w Opolu	30/XII/04
377	Ślimacznice samochodowe	21 szt.	Szkoła Przynsposob. Przem. w Sulęcinnie	30/XX/03
378	Sprzęgła do bagra przyd. użyt. 70—100%	2 szt.	Z. Wap. Strzelce, Strzelce Opolskie	30/XII/04
379	Samochód, Hanomag — ciężarowy, bez motoru, inne części uszkodzone, brak ogumienia, kół i felgów, stan techniczny — zdalny do użytku po wmontowaniu nowego motoru, daniu felg i ogumienia nośność 4 tony, wartość 50.000,—	1 szt.	Państw. F-ka Wyr. Drzewnych w Pasłęku, ul. Dworcowa 15, woj. olsztyńskie	30/VII/12
380	Sprzęgła do wału ślimaka przyd. użyt. 100%, wartość w zł 1.391	13 szt.	Cementownia m. Opole w Opolu	30/XII/04
381	Nadwozie samochodowe osob. „Ford“ brak oszklelenia i siedzeń, wart. ok. 200 tys. zł	1 szt.	Przetwórnia Owocowo - Warzywna i Drobiowa w Skalmierzycach	30/IX/01
382	Tarcze ochronne do gąsienic, przyd. 60% wart. w zł 5.000,—	1350 szt.	Ceg. Smerdnica „Gryfino“	30/XII/04
383	Wąż do benzyny z armaturą, 50mm, wart. 3.000 zł	1 szt.	P. Z. Z. Drzewne, Kluczbork, Pułaskiego 8	30/VII/04
384	Zawiasy do samochodów 700 mm, wart. 60 zł/szt.	140 szt.	„	30/VII/04
385	Zd. rzaki do motorów Heschla, użyt. 100%, wart. 2.000 zł	5 szt.	Cementownia w m. Opolu	30/XII/04

V. Artykuły chemiczne

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
1103	amorfil przyd. użyt. 100% wartość w zł 1.000.—	20 kg	Cementownia Saturn Wojkowice Komorne	30/XII/04
1104	alun potasowy przyd. 95% ca zł 56.— za kg	400 „	Huta Szkła, Krosno	„
1105	antracen 60%	2.047 „	Państw. F-ka Papy, Betonownia destyl. smoły pogaz., Bytów, Dworcowa 16	„
1106	antracen 40%	6.845 „	„	„
1107	asfalt drogowy (smołowy) przyd. 100%	2.000 „	Państw. F-ka Papy Dachow. „Lębork II“ Lębork Kossaka 81	„
1108	blankorol	1.237 „	Mag. w Łodzi Południowa 46	30/XI/01
1109	benzoitol Nr 2, wart. 580/kg	400 „	Przetwórnia Owocowo Warzywna i Drobiowa Skalmierzyce Wlkp.	30/IX/01
1110	benzoitol Nr 1	200 „	„	„
1111	benzoitol Nr 26	290 „	„	„
1112	benzoitol Nr F	350 „	„	„
1113	benzoitol Nr G	280 „	„	„
1114	czarny wypełniacz do mas	19.000 „	Państw. F-ka Papy Gdańska Orunia	30/XII/04
1115	ofett — abacterin dobry, wart. 580 zł/kg	80 „	Przetwórnia Owocowo Warzywna i Drobiowa, Skalmierzyce Wlkp.	30/IX/01
1116	fruchtol, dobry, wart. 580 zł	100 „	„	„
1117	farba do zaciemn. okien	258 „	Zakłady Przem. „Okocim“ w Okocimiu	30/XX/02
1118	farba do dachówek (cynober)	800 „	Państw. F-ka Papy Lębork	30/XII/04
1119	farba biała	340 kg	Państw. F-ka Papy Bytów	„
1120	farba brunatna	362 „	„	„
1121	farba czarna	669 „	„	„
1122	farba czerwona	2.234 „	„	„
1123	farba zielona	225 „	„	„
1124	farba żółta	710 „	„	„
1125	farba wodna w proszku „Ungier“	1.254 „	Państw. F-ka Papy Gdańsk Orunia	„
1126	farba biała (surowa)	613 „	Państw. F-ka Papy E. Kuźnicki Oświęcin	„
1127	farba w płynie brązowa	30 „	Wytw. Papy w Ząbkowicach	30/XII/04
1128	farba w płynie czerwona	63 „	„	„
1129	farba w płynie niebieska	55 „	„	„
1130	farba w płynie żółta	37 „	„	„
1131	farba w płynie zielona	67 „	„	„
1132	farba do cementu c. żółta przyd. 100% wart. w zł 9000	1000 „	Cementownia Szczakowa w Szczakowie!	„
1133	farba do cementu j. żółta przyd. 100% wart. w zł 6.300	700 „	„	„
1134	farba do cementu j. zielona przyd. 100% wart. w zł 1.800	200 „	„	„
1135	farba do cementu c. zielona przyd. 100% wartość w zł 1800	200 „	„	„
1136	farba do cementu brązowa przyd. 100 prec. wart. w zł 8.100	900 „	„	„
1137	farba do cementu czarna przyd. 100% wart. w zł 1.800	200 „	„	„
1138	farba czerwona sucha przyd. użyt. 100% wart. w zł 9.000	300 „	Cement. Saturn Wojkowice Komorne	„
1139	fluorek sodu przyd. 100% wart. w zł 1.000	600 „	Huta Szkła w Polanicy-Zdroju	„
1140	fluorek amonu przyd. 100%	142 „	Huta Szkła Siemianowice	„
1141	glasschwarzpoliermittel przyd. 100%	400 „	Huta Szkła, Krosno	„
1142	grafit w płytkach	100 „	Zakłady Przetwor. Kamienn., kop. Biała Góra	„

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
1143	inertol	7.000 „	F-ka Tektur Smółow. E. Kuźnicki Oświęcim	30/XII/04
1144	konserwal A. P., dobry, wart. 580 zł/kg	100 „	Przetwórnia Owocowo Warzywna i Drobiowa, Skalmierzyce Wlkp.	30/IX/01
1144a	klej do rurowni	459 „	P. F. Kabli Dziedzice	30/VIII/02
1145	lakier do papy zielony przyd. 50%	790 „	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl., Legnicka 25.	30/XII/04
1146	lakier do papy brązowy przyd. 50%	210 „	„	„
1147	lakier do papy czerwony przyd. 50%	210 „	„	„
1148	lakier do papy srebrny przyd. 50%/u	40 „	„	„
1149	lakier do papy szary przyd. 65%	235 „	„	„
1150	lakier do papy czarny	3.855 „	„	„
1151	ługato do murów.	409 „	F-ka Papy „Impregnacja“ Fordon	„
1152	łosim, środki kons. drzewa	195 „	„	„
1153	lodanżyna do kons. beton.	150 „	„	„
1154	litopon do wyr. bet.	1.070 „	„	„
1155	lepik przyd. 100%	8.800 „	Państw. F-ka Papy Olszyny pow. Luboń	„
1156	lepik przyd. 100%	725 „	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl., Legnicka 25.	„
1157	lepik	25.730 „	F-ka Tektur Smółowcowych „E. Kuźnicki“ Oświęcim	„
1158	lakier do żelaza przyd. 60%	30 „	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża, ul. Bydgoska 9	30/XII/04
1159	lakier czarny	5.400 kg	F-ka Tektur Smół. „E. Kuźnicki“ Oświęcim	„
1160	lakier do żelaza, czarny, przyd. 50%	75 „	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 25	„
1161	mydło glinkowe „RIF“ przyd. użyt. 100% wart. w zł 652	652 szt.	Cementownia Grodziec, Grodziec k/ Będzina	„
1162	mączka do uszczeln. rur kanalizacyjn. przyd. użyt. 100%, wart. 2.000 zł	200 kg	Cementownia Wejherowo w Wejherowie	„
1163	mączka „JAHICYT“	100.000 „	F-ka Papy E. Kuźnicki, Oświęcim	„
1164	mąka izol. biała (kieselgum)	200 „	Wytwórnia Papy w Ząbkowicach, ul. Legnicka 25	„
1165	mąka korkowa	115 „	„	„
1166	mąka izol. żółta	280 „	„	„
1167	mąka izol. szara	1.000 „	„	„
1168	mączka „JAHICYT“ szara	34.000 „	F-ka Papieru P. Lambrecht, Sosnowiec, ul. Legionów	„
1169	mąka arsenowa przyd. 100% Wart. w zł 9.450	3.050 „	Huta Szkła w Polanicy Zdroju	„
1170	minia ołowiana przyd. 100% Wart. w zł 110 za 1 kg	2.947 „	Huta Szkła Siemianowice	„
1171	masa bitumiczna przyd. 100% Wart. w zł 6.500.—	6.500 „	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża, ul. Bydgoska 9	„
1172	masa bitumiczna kablowa przyd. 100%	2.120 „	F-ka Papy Dach. „Impregnacja“ Fordon	30/XII/04
1173	masa bitumiczna	4.288 „	Grudziądzka F-ka Papy Dach., Grudziądz, Pierackiego Nr 61/63	„
1174	namiastka braunsztynu przyd. 95% wart. w zł 400.— za 1 kg	1.000 „	Huta Szkła Krosno	„
1175	naftalina przyd. 60%	4.075 „	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża, Bydgoska 9	„
1176	naftalina surowa (ciemna) przyd. 60%	28.000 „	Państw. F-ka Papy Dach. „Orunia“ Gdańsk, Orunia, Sandomierska 36	„
1177	clej anilinowy stan dobry	2.442,5 „	Mag. w Łodzi Południowa 46	30/XI/01
1178	olej biały, techniczny, stan dobry	498 „	„	„

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
1179	olej posmołowy przyd. 60%	13.733 kg	Wytwórnia Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 25	30/XII/04
1180	olej smołowy	23.000 ..	Fabryk. F-ka Papy Beton i Destyl. Smoły Pogaz Bytów, Dworcowa 16	„
1181	oliwa ciemna ciężka (do wiertarki)	228 ..	Państw. F-ka Papy Dach. „Orunia“ Gdańsk-Orunia, Sandomierska 36	„
1182	olei benzolowy nieczysty	6.000 ..	F-ka Tektur Smołów. „E. Kuźnicki“ Oświęcim	„
1183	płyn do czyszczenia „ERES“ namiastka nafty przyd. użyt. 90%, wart. w zł 3.924.—	326 ..	Cementownia Szczakowa w Szczakowej	„
1184	pasta do podłóg (namiastka) przyd. użyt. 90%	36,35 ..	„	„
1185	pasta do skóry przyd. użyt. 100% wart. w zł 16.632.—	180 szt.	„	„
1186	proszek przeciw gniciu kartofli przyd. użyt. 100% wart. w zł 3.000.—	100 kg	Cementownia Saturn Wojkowice Komorne	„
1187	proszek przeciw ogniovi przyd. użyt. 100% wart. w zł 2.500.—	50 ..	„	„
1188	proszek do mycia naczyń przyd. użyt. 100% wart. w zł 2.000.—	80 ..	„	„
1189	proszek „Lansikar“	500 ..	F-ka Papy Wrocław, Borowska	30/XII/04
1190	prolapina (w bez.)	2.400 ..	F-ka Papy „Impregnacja“ Fordon	„
1191	preparat do mas zalewanych	3.000 ..	F-ka Papy Grudziądz	„
1192	pekost (namiastka) przyd. 90% wart. w zł 19.269.—	100 ..	Cementownia Szczakowa w Szczakowej	„
1193	potaż (Beterfeld) ze strefy radzieck. zanieczyszczony wart. w zł 2.160.860	17.250 ..	Huta Szkła w Szklarskiej Porębie	„
1194	płyn izolacyjny	1.000 ..	F-ka Papy w Pile ul. Osóbki Morawskiego	30/XII/04
1195	papryka sztuczna, dobra wart. 200 zł/kg	86 ..	Przetwórnia Owocowo - Warzywna i Lubiowa Skalmierzyce Wlkp.	30/IX/01
1196	Renolin	2.200 ..	F-ka Tektur Smołów E. Kuźnicki Oświęcim	30/XII/04
1197	smar izolacyjny do betonu przyd. użyt. 100% wart. w zł 24.691.—	625 ..	Cementownia Szczakowa w Szczakowej	„
1198	sól czerwona	600 ..	Wytw. Papy „Impregnacja“ Wrocławek	„
1199	sól rozmrażająca	5.600 ..	„	„
1200	sól zimowa do zapr. murarskiej	840 ..	F-ka Papy Grudziądz	„
1201	siarczan baru ciężko top. 100% wart. w zł 45.500.—	9.100 ..	Huta Szkła w Polanicy Zdroju	„
1202	szpat ciężki przyd. 100% wart. w zł 3 za 1 kg	200 ..	Huta Szkła Siemianowice	„
1203	szpat polny różowy przyd. 100% ca zł 7.000 za tonę	20.860 ..	Huta Szkła Szczakowa	„
1204	selenian sodowy przyd. 100%	3,2 ..	Huta Szkła Siemianowice	„
1205	smar do skóry przyd. 100% wart. w zł 42.000	1.400 ..	Cement. Saturn. Wojkowice Komorne	„
1206	smoła drzewna przyd. 100%	12.637 ..	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża Bydgoska 9	„
1207	smoła drzewna przyd. 100%	400 ..	Wytwórnia Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 25	30/XII/04
1208	siarka	300 ..	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża ul. Bydgoska 9	„
1209	siarka w proszku	1.400 ..	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 29	„
1210	srebroliit	2,5 ..	F-ka Tektur Smołów. E. Kuźnicki Oświęcim	„
1211	smar do wozów	80 ..	F-ka Papy i Wyr. Cement. Chełmża ul. Bydgoska 9	„

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje?	Nr konta
1212	wapień przyd. użyt. 100% Wart. w zł 2.400.000.—	8.000 ..	Cementownia Stołczyn K/Szczecina	30/XV/04
1213	woda utleniona (perk)	1.235 ..	Kapitanat Portu w Gliwicach	30/XI/01
1214	wosk sztuczny (namiastka)	3.724 ..	P. F-ka Wyr. Stolar.-Budowl. Nr 8 we Wrocławiu	30/VII/06

VI. Żelazo, stal i metale kolorowe.

784	aluminium w blokach	40 kg	Zj. Wapienne Strzelce	30/XII/04
785	blachy mosiężne grub. 8 mm	533 ..	P.Z. Przemysłu Bawełnianego Mirsk D/Śląsk pow. Lwówek	30/XIII/01
786	blacha stalowa ⊙ od 1 — 4 mm	1.000
787	blacha stop odpowiadający aluminium	17
788	blacha aluminiowa 6 mm grub.	50
788	blacha biała cienka	40 ..	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 25	30/XII/04
789	blacha mosiężna	20
790	blacha żelazna 2 × dekap.	235 ..	Szkoła Przynsposobienia Przemysłowego w Sulęcinie	30/XX/03
791	blacha 5 mm × 300 × 4 mm	17.850 ..	P. F-ka Przem. Drz. nr 5 w Jugowicach	30/VII/06
792	cynk w płytach stan dobry	200 ..	Przetwórnia Owocowo - Warzywna i Drobiowa w Skalmierzycach	30/IX/01
793	druk żelazny pocynk. różnych wymiarów, sprowadzony przez Niemców do wymiany drutu miedzianego sieci elektr. dobry 4.026	4.474 ..	Zakłady Wap. Chęciny pow. Kielce	30/XII/04
794	druk cynkowy 2 i 3 mm	315,60 ..	Państw. F-ka Mebli Giętych nr 1 d. „Thonet-Mundus“ w Radomsku	30/VII/11
795	druk żelazny 5 mm	750,60
796	druk do wiązania worków przydatn. użyt. 100% Wartość w zł 630.—	150 ..	Cementownia „Grodziec“, Grodziec k/ Będzina	30/XII/04
797	druk miedziany ⊙ 2 mm przyd. 100% Wartość w zł 22.600.—	100 ..	Zakłady Przetwórn. Kamienno-kop. Biała Góra	30/XII/04
798	druk pocynkowany 1 mm	2 ..	Wytw. Papy „Ząbkowice“ Ząbkowice Śl. Legnicka 25	..
799	druk żelazny sufit. 1 mm	16 kg	Wytw. Papy „Ząbkowice“	..
800	druk mosiężny	18
801	druk miedz. o wym. 0,5, 0,8 i 0,9 mm	138 ..	C.Z.P.El. Oddział Katowice, Mickiewicza 16	30/VIII/02
802	druk stalowy			
	1,1 mm	3.250 ..	Szkoła Przynsposobienia Przemysłowego w Sulęcinie	30/XX/03
	0,75 mm	22
803	druk żelazny, miękki 3 mm i 3,2 mm	667,5 ..	P. F. Wyr. Bakelit., Łódź, Sienkiewicza nr 161	30/VIII/02
804	druk żelazny, ocynkowany 3,5 mm	155
805	druk żelazny, miękki 4 mm, 5 mm, 5,5 mm	484,3
805	druk żelazny, twardy 6 mm, 7 mm i 8 mm	457
807	folia cynkowa		P. F-ka Eletr. w Dziedzicach	30/VIII/02
	10 mm	64
	25 mm	9
808	haki aluminiowe P 22	32 szt.	Państw. F-ka Mebli Giętych Nr 1 d. „Thonet-Mundus“ w Radomsku	30/VII/11
809	listewki duralum., stan dobry Wart. w zł 25.000	2 tony	Zakłady Ceramiczne Ulinów	30/XII/04
810	lina stalowa ⊙ 22 mm, przyd. użyt. 100%	142 kg	Zakł. Wapienne Strzelce st. kol. Strzelce Opl.	30/XII/04
811	lina stalowa ⊙ 27 mm, przyd. użyt. 100%	140
812	pręty żelazne przeciągane lub walcow. na zimno	550 ..	P.Z. Prz. Bawełn. Mirsk D/Śląsk pow. Lwówek	30/XIII/01
813	pręty mosiężne	620	30/XIII/01
814	pręty żelazne 10 mm dobre wart. w zł 14.000.—	1.200 ..	P.Z.P. Drzewnego Gryfice	30/VII/12
815	stal narzędziowa 7 × 25, 120 zł/kg	374 ..	P.Z.Z. Drzewne Kluczbork Pułaskiego 8	30/VII/04
816	stal przeciągana lub walcowana na zimno nie ma zalet nierdzewn.	141 ..	P.Z. Przemysłu Bawełnianego pow. Lwówek	30/XIII/01
817	stal taśmowa 80 × 1,5 mm przyd. 100 proc.	8.000 ..	Belg. Sp. Akc.	..
	80 × 2 mm przyd. 100%	8.500
	80 × 5 mm przyd. 100% wart. w zł 13.078 za tonę	7.500 kg

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
818	sztaby żelazne	5.929 szt.	P. F-ka Wyrob. Stal. Budowl. Nr 8 we Wrocławiu	30/VII/06
819	szyny aluminiowe kanałowe	32,5 m	Państw. F-ka Mebli Giętych Nr 1 d. „Thonet-Mundus” w Radomsku	30/VII/11
820	taśma stalowa 4 × 1	12 szt.	„	30/VII/11
821	taśma cynkowa 32 mm	530 kg	Państw. F-ka Elektr. Dziedzice	30/VIII/02
822	walcówka od 8 — 13 mm używana jako pręty żelazobetonowe	2.375 „	Państw. Zakłady Przemysłu Bawełnianego Mirsk D/Śląsk pow. Lwówek	30/XIII/01

XI. Artykuły budowlane.

268	Antaby mosiężne Nr 107 × 38	2 szt.	Państw. F-ka Mebli Giętych nr 1 d „Thonet-Mundus” w Radomsku	30/VII/11
269	Betonowe szyby kominowe	498 szt.	Państw. F-ka Papy Beton. i Destyl. Smoły pogaz. Bytów, Dworcowa 16	30/VII/04
270	Belki betonowe, słupy parkan., przyd. użytk. 100%	192 szt.	F-ka Papy Dach. „Impregnacja” Fordon	„
271	Blaszki pod nakrętki okienne przyd. użytk. 100% wartość w zł 720	240 szt.	Cementownia m. Opole w Opolu	„
272	Blachy do zamk. zatrząsk. przyd. użytk. 100% wartość w zł 10.740	358 szt.	„	„
273	Bezpieczniki (zderzaki do okien przydatn. użytk. 100% wartość w zł 7.840	196 szt.	„	„
274	Blok z hakiem przyd. użytk. 95% wart. w zł 300	1 szt.	„	„
275	Bandaże izolacyjne bawełn. białe 6 m szer.	385 szt.	Wytwórnia Papy „Ząbkowice” w Ząbkowicach Śl., Legnicka 25	„
276	Biber A	400 kg	F-ka Papy i Wyr. Cem., Chełmża, Bydgoska 9	„
277	Cegła kominowa kształtówka, stan dobry	2.500 szt.	Zakł. Obuwia w Łodzi, Wólczańska 12	30/XII/02
278	Cegła dziur. podł. wart. w zł 175.500,—	65.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Leśne”	30/XII/04
279	Cegła wap. piask. wart. w zł 240.000,—	120.000 szt.	P-wa Ceg. „Berlinek”	„
280	Cegła wap. piask. wart. w zł 90.000,—	45.000 szt.	P-wa Ceg. „Łobez”	„
281	Cegła wap. piask. wart. w zł 400.000,—	200.000 szt.	P-wa Ceg. „Świdzin”	„
282	Cegła dziurawka	2.100 szt.	Wytw. papy Rysibórz, pow. Wałbrzych	„
283	Cegła palona pełna wart. w zł 600.000,—	200.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Kwiczyszewo”	„
284	Cegła palona pełna wart. w zł 900.000	300.000 szt.	P-wa Ceg. „Pieńkowo”	„
285	Cegła palona pełna wart. w zł 60.000	20.000 szt.	P-wa Ceg. „Płoty”	„
286	Cegła palona pełna wart. w zł 450.000	150.000 szt.	P-wa Ceg. „Leśne”	„
287	Cegła palona pełna wart. w zł 1.500.000	500.000 szt.	P-wa Ceg. „Chwałęcice”	„
288	Cegła dziur. podł. wart. w zł 24.300,—	9000 szt.	P-wa Ceg. „Kwiczyszewo”	„
289	Cegła dziur. podł. wart. w zł 81.000,—	30.000 szt.	P-wa Ceg. „Pieńkowo”	„
290	Cembrowiny studzienne różne wielkości	54 szt.	Państw. F-ka Papy Dach. i Beton. Koszalin, ul. Jana z Kolna 34/36	„
291	Cegła trocinówka	280 szt.	„	„
292	Cegła betonowa 12×12×6,5	4.500 szt.	„	„
293	Cegła palona 20×12×65	1.200 szt.	„	„
294	Cegła dziurawka palona 23×12×65	5.800 szt.	„	„
295	Cegła dziurawka 25×14×10 do stropów Kleina	2.900 szt.	„	„
296	Cegła palona przyd. użytk. 80%	10.000 szt.	Państw. F-ka Papy Dachowej „Orunia” Gdańsk-Orunia, Sandomierska 36	„
297	Cement glinowy przyd. użytk. 20%	1.000 kg	F-ka Papy Dach. „Impregnacja” Fordon	„
298	Cokoły beton do parkanów przyd. użytk. 100%	37 szt.	„	„
299	Cegła dziurawka stara	340 szt.	Wytw. Papy „Ząbkowice”, Ząbkowice Śl. Legnicka 25	„
300	Cegła szamotowa przyd. użytk. 10%	180 szt.	Państw. F-ka Papy Dach. Lębork II, Lębork, Kossaka 81	„
301	Cegła szamotowa przyd. użytk. 100%	4.500 szt.	Państw. F-ka Papy Dach. i Bet., Koszalin, ul. Jana z Kolna 34/36	„
302	Cegła szamotowa przyd. użytk. 100%	1.000 szt.	Wytw. Papy Wrocław, Borowska 116	„
303	Cegła szamotowa	250 szt.	Wytw. Papy „Ząbkowice”, Ząbkowice Śl., Legnicka 25	„
304	Cegła szamotowa mały stopień wytrzymałości	9.575 szt.	Państw. Wytw. Papy „Impregnacja”, Starogard, Pomorska	„

L. p.	Nazwa artykułu	Ilość	Gdzie się znajduje	Nr konta
305	Cegła szamotowa	4.916 szt.	F-ka Papy i Wyr. Cement., Chełmża, ul. Bydgoska 9	30/XII/04
306	Cement 20	20.000 kg	Państw. F-ka Papy Beton. i Destyl. Smoły pogaz., Bytów, Dworcowa 16	"
307	Cembrowiny cement. ⊕ 50×50×80 cm	10 kg	"	"
308	Cement	37.390 kg	F-ka Papy i Wyr. Cement., Chełmża, Bydgoska 9	"
309	Drzwi do baraków	61 szt.	Państw. Wytw. Papy „Impregnacja“, Starogard, Pomorska	"
310	Dachówka	2.100 szt.	Wytw. Papy Rysibórz, pow. Wałbrzych	"
311	Dreny różnych wymiar. wart. w zł 500.000,—	100.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Pieńkowo“	"
312	Dreny różnych wymiarów wart. w zł 150.000,—	30.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Leśna“	"
313	Dreny różnych wymiarów wart. w zł 225.000,—	45.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Zieleniec“	"
314	Dreny różnych wymiarów wart. w zł 500.000,—	100.000 szt.	Cer. Czerw. Szczecin P-wa Ceg. „Złocieniec“	"
315	Dachówka szklana przyd. użyt. 100%	196 szt.	Państw. F-ka Papy Dach., Słupsk, Grunwaldzka 81	"
316	Dachówka szklana przyd. użyt. 100%	240 szt.	Grudziądzka F-ka Papy, Dach. Grudziądz, Pierackiego 61/63	"
317	Dachówka holend. przyd. użyt. 100%	1.200 szt.	Państw. F-ka Papy Dach. „Lębork I“, Lębork, Zwycięstwa 6	"
318	Dachówka palona	142 szt.	F-ka Papy Dach. „Impregnacja“, Włocławek, Rolnicza 1	"
319	Dachówka cement. felcówka przyd. użyt. 100%	1.900 szt.	Państw. F-ka Papy Dach., Lębork I, Zwycięstwa 2	"
320	Dachówka karpiówka cement., przyd. użyt. 100%	200 szt.	"	"
321	Dreny ceramiczne dł. 33 cm	9.390 szt.	Państw. F-ka Papy Dach. i Beton., Koszalin, ul. Jana z Kolna 34/36	"
322	Drzwiczki kominowe eternitowe	419 szt.	F-ka Papy Dach. „Impregnacja“, Włocławek, Rolnicza 1	30/VII/04
323	Druciki do okien, wart. 15 zł/100 szt.	13.700 szt.	P. Z. Z. Drzewne, Kluczbork, Pułaskiego 8	"
324	Filc (band. funt.)	25 rol	Wytw. Papy „Ząbkowice“ w Ząbkowicach Śl., Legnicka 25	30/XII/04
325	Filc asfaltowy szer. 80 cm	17 rol	Wytw. Papy „Ząbkowice“ w Ząbkowicach Śl., Legnica 25	"
326	Filc asfaltowy szer. 1 m	20 rol	"	"
327	Filc grub. 3 mm przyd. 100% wart. w zł 142.450,—	350 kg	Huta w Wałbrzychku	"
328	Filc grub. 8 mm przyd. 100% wart. w zł 132.300	350 kg	"	"
329	Filc grub. 15 mm przyd. 100% wart. w zł 142.000,—	400 kg	"	"
330	Filc grub. 20 mm, przyd. 100%, wart. w zł 216.600	400 kg	"	"
331	Gips sztukatorski opakowanie naruszone	1.000 kg	Państw. F-ka Papy Dach., Słupsk, Grunwaldzka 81	"
332	Grysiak marmurowy biały 3—8 mm	46.540 kg	F-ka Papy i Wyr. Cement., Chełmża, Bydgoska 9	"
333	Grysiak marmurowy czarny 3—5 mm	100 kg	"	"
333 a	Gulik cementowy	1 szt.	F-ka Papy i Wyr. Cement., Chełmża, Bydgoska 9	"
334	Gąsiory palone	30 kg	Państw. F-ka Papy Beton. i Destyl. smoły pogaz., Bytów, Dworcowa 16	"
335	Graniczniki	15 szt.	F-ka Papy w Pile, Osóbki Morawskiego 156	"
336	Granit czerwony przyd. użyt. 100%	1.160 kg	F-ka Papy Dach. Impregnacja Fordon	"

Dalszy ciąg wykazu ukaże się w nast. numerze nin. miesięcznika.

REDAKCJA: Warszawa, Plac 3 Krzyży 5. Departament Bilansów Towarowych Artykułów Przemysłowych.

ADMINISTRACJA: Państw. Przedsiębiorstwo Wyodrębn. „Polskie Wydawnictwa Gospodarcze“ — Delegatura: Katowice, ul. 3 Maja 23 — Konto PKO. III-1880